Nr. 20. **Warszawa, dnia 15 grudnia 1931 r.** **Rok XIV.**

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu", zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 16 listopada Nr. 99 Rok 1931

Poz. 760. Ustawa z dnia 22 października 1931 r. o kryzysowym dodatku do państwowego podatku dochodowego.

Poz. 761. Ustawa z dnia 22 października 1931 r. o uiszczeniu niektórych zaległych podatków w naturze na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym.

Art. 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do poboru zaległych państwowych podatków gruntowego, majątkowego, spadkowego i przemysłowego w naturze, a to: żytem, pszenicą, jęczmieniem, grochem i gryką (tatarką), ziemniakami i węglem, a drzewem opałowem w wyjątkowych wypadkach, określonych w rozporządzeniu wykonawczem.

Art. 2. Podatnicy, chcący skorzystać z tego sposobu zapłaty, winni dostarczyć zboże, groch i grykę (tatarkę), ziemniaki, węgiel lub drzewo opałowe na własny koszt organom, wyznaczonym w tym celu przez Ministra Skarbu.

Art. 3. Węgiel lub drzewo opałowe przyjmowane będą według miejscowych cen rynkowych, zboże zaś, groch i gryka (tatarka) i ziemniaki według cen o 10% wyższych od miejscowych cen rynkowych.

Art. 4. O ile celem ściągnięcia zaległości podatkowych władze skarbowe wdrożyły już kroki egzekucyjne, podatnik może uwolnić się od dalszej egzekucji, jeżeli zaległość wraz z narosłemi kosztami egzekucyjnemi uiści w naturze w myśl powyższych postanowień.

Art. 5. Uzyskane w ten sposób artykuły żywności, węgiel i drzewo opałowe mają być użyte wyłącznie na cele bezpośredniej pomocy w naturze dla bezrobotnych i ich rodzin, przyczem artykuły te nie mogą być ani sprzedane, ani też wymieniane na inne.

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy oraz wydanie rozporządzeń wykonawczych do niej porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrami Pracy i Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc obowiązującą w terminie, który zostanie określony przez rozporządzenie Rady Ministrów.

Poz. 762. Ustawa z dnia 22 października 1931 r. o opodatkowaniu piwa.

Poz. 763. Ustawa z dnia 22 października 1931 r. o opodatkowaniu wina i miodu syconego.

Poz. 764. Ustawa z dnia 22 października 1931 r. upoważniająca przedsiębiorstwo państwowe „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" do zaciągnięcia długoterminowych pożyczek inwestycyjnych.

z 19 listopada Nr. 100 Rok 1931

Poz. 765. Ustawa z dnia 22 października 1931 r. w sprawie zwolnienia od podatku cukru, przeznaczonego na dożywianie dzieci w szkołach, przedszkolach i ochronkach.

Poz. 766. Konwencja między Rzecząpospolitą Polską, Królestwem Rumunji i Republiką Czeskosłowacką o wolności tranzytu kolejowego z Rumunji do Rumunji przez terytorjum polskie i czeskosłowackie na odcinkach kolejowych pomiędzy stacjami Grigore Ghica Voda — Śniatyn — Załucze — Woronienka — Jasina i Valea Visaului, podpisana w Pradze dn. 9 listopada 1929 r.

Poz. 767. Oświadczenie Rządowe z dnia 31 października 1931 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Rzecząpospolitą Polską, Królestwem Rumunji i Republiką Czeskosłowacką o wolności tranzytu kolejowego z Rumunji do Rumunji przez terytorjum polskie i czeskosłowackie na odcinkach kolejowych pomiędzy stacjami Grigore Ghica Voda — Śniatyn — Załucze — Woronienka — Jasina i Valea Visaului, podpisanej wraz z protokółem końcowym w Pradze dn. 9 listopada 1929 r.

Poz. 768. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Rolnictwa z dnia 20 sierpnia 1931 r. w sprawie zmiany podziału terytorjalnego Rzeczypospolitej Polskiej na okręgi i obwody inspekcji pracy.

Poz. 769. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 4 listopada 1931 r. o częściowej zmianie taryfy celnej.

z 25 listopada Nr. 101 Rok 1931.

Poz. 770. Ustawa z dn. 5 listopada 1931 r. w sprawie częściowej zmiany ustawy z dnia 22 lipca 1925 r. o uregulowaniu obrotu cukrem na obszarze Rzeczypospolitej.

Poz. 771. Ustawa z dn. 7 listopada 1931 r. o zmianie niektórych postanowień ustawy o państwowym podatku dochodowym.

Poz. 772. Ustawa z dn. 7 listopada 1931 r. w sprawie zmian i uzupełnień niektórych postanowień ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Poz. 773. Ustawa z dn. 7 listopada 1931 r. w sprawie zmian i uzupełnień niektórych postanowień ustawy z dnia 2 lipca 1924 roku w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet.

Poz. 774. Ustawa z dn. 7 listopada 1931 r. w sprawie ograniczeń w zatrudnianiu pracowników młodocianych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Poz. 775. Ustawa z dn. 7 listopada 1931 r. w sprawie skracania i przedłużania czasu pracy na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego.

Poz. 776. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 9 listopada 1931 r. w sprawie ceł wywozowych.

Poz. 777. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 listopada 1931 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom niektórych zakładów pracy w województwach kieleckiem i śląskiem.

Poz. 778. Oświadczenie Rządowe z dnia 29 października 1931 r. w sprawie przystąpienia Cejlonu do konwencji międzynarodowej, dotyczącej ruchu samochodowego, podpisanej w Paryżu dnia 24 kwietnia 1926 r.

Poz. 779. Oświadczenie Rządowe z dnia 29 października 1931 r. w sprawie przystąpienia Iraku do konwencji międzynarodowej dotyczącej opjum i protokółu, podpisanych w Genewie dnia 19 lutego 1925 r.

Poz. 780. Oświadczenie Rządowe z dnia 30 października 1931 r. w sprawie przystąpienia Irlandji do konwencji międzynarodowej dotyczącej opjum i protokółu, podpisanych w Genewie dnia 19 lutego 1925 r.

Poz. 781. Oświadczenie Rządowe z dnia 31 października 1931 r. w sprawie przystąpienia Egiptu, Boliwji, Sarawaku i Wysp Bahamskich do konwencji międzynarodowej dotyczącej opjum i protokółu, podpisanych w Genewie dnia 19 lutego 1925 r.[1]).

Poz. 782. Obwieszczenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 30 września 1931 r. o sprostowaniu błędów w rozporządzeniu z dnia 31 sierpnia 1931 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

---

[1]) Polska protokółu nie ratyfikowała.

z 27 listopada Nr 102 Rok 1931.

Poz. 783. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1931 r. w sprawie częściowej zmiany przepisów regulaminu wewnętrznego urzędowania sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich w sprawach karnych z dnia 15 czerwca 1929 r.

Poz. 784. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1931 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania prokuratur sądów apelacyjnych i okręgowych.

Poz. 785. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1931 r. w sprawie częściowej zmiany postanowień regulaminu urzędowania Prokuratury Sądu Najwyższego.

z 1 grudnia Nr. 103 Rok 1931

Poz. 786. Ustawa z dnia 14 października 1931 r. w sprawie zniesienia sądu okręgowego w Mławie oraz zmiany okręgów sądów okręgowych w Łomży, Płocku i Warszawie.

Poz. 787. Ustawa z dnia 14 października 1931 r. w sprawie zniesienia sądu okręgowego w Białej Podlaskiej oraz zmiany okręgów sądów okręgowych w Lublinie i w Siedlcach.

Poz. 788 Ustawa z dnia 5 listopada 1931 roku w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 sierpnia 1927 r. o odpowiedzialności Skarbu Państwa za przesyłki pocztowe, telegramy i rozmowy telefoniczne w obrocie wewnętrznym.

Poz. 789. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 listopada 1931 r. w sprawie określenia terminu zniesienia sądu okręgowego w Mławie i w sprawie utworzenia w Mławie wydziału zamiejscowego sądu okręgowego w Płocku.

Poz. 790. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 listopada 1931 r. w sprawie określenia terminu zniesienia sądu okręgowego w Białej Podlaskiej i w sprawie utworzenia w Białej Podlaskiej wydziału zamiejscowego sądu okręgowego w Siedlcach.

Poz. 791. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 listopada 1931 r. w sprawie ustalenia liczby i siedzib sędziów śledczych w okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie.

Poz. 792. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 listopada 1931 r. w sprawie rozmieszczenia sądów grodzkich w powiecie garwolińskim w okręgu sądu okręgowego w Siedlcach.

Poz. 793. Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 5 listopada 1931 r. o przekazaniu wojewodom decyzyj w sprawach pociągania do udziału w kosztach budowy i utrzymania dróg państwowych.

Na podstawie art. 118 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11. poz. 86) zarządzam co następuje:

§ 1. Decyzje, zastrzeżone Ministerstwu Robót Publicznych w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. o budowie i utrzymaniu dróg publicznych w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6, poz. 32) w sprawie pociągania do udziału w kosztach budowy i utrzymaniu dróg państwowych, przekazuje się wojewodom.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 794. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 listopada 1931 r. w sprawie przyznania prawa do zasiłków częściowo zatrudnionym robotnikom niektórych zakładów pracy w województwach: śląskiem i lwowskiem.

Poz. 795. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 14 listopada 1931 r. o zezwoleniu na polowanie na łanie jelenia i daniela oraz na sarny-kozy.

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt. c) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej dnia 3 grudnia 1927 r. o prawie łowieckiem (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 934) postanawiam co następuje:

§ 1. Zezwala się polować na obszarze województw: pomorskiego i poznańskiego na łanie jelenia i daniela w ciągu grudnia 1931 r. oraz na sarny w czasie od 15 stycznia do 15 lutego 1932 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 796. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 17 listopada 1931 r. o częściowej zmianie taryfy telefonicznej, obowiązującej na sieciach eksploatowanych przez Polską Akcyjną Spółkę Telefoniczną.

Poz. 797. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 28 listopada 1931 r. o wycofaniu z obiegu pocztowych znaczków opłaty wartości 25 groszy.

Poz. 798. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 23 listopada 1931 r. w sprawie stawek podatku spożywczego od wina i miodu syconego.

Poz 799. Oświadczenie Rządowe z dnia 2 listopada 1931 r. w sprawie złożenia w imieniu Rządu Venezueli dokumentu ratyfikacyjnego protokółu podpisanego w Genewie dnia 19 czerwca 1923 r., dotyczącego poprawki do art. 393 traktatu pokoju podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r. oraz odnośnych artykułów innych traktatów pokoju.

Poz. 800. Oświadczenie Rządowe z dnia 5 listopada 1931 r. w sprawie złożenia przez Republikę Litewską dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji o zwalczaniu handlu kobietami i dziećmi, podpisanej w Genewie dnia 30 września 1921 r.

Poz. 801. Oświadczenie Rządowe z dnia 6 listopada 1931 r. w sprawie złożenia przez Brazylię dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji o zwalczaniu obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznemi, podpisanej w Genewie dnia 12 września 1923 r.

Poz. 802. Oświadczenie Rządowe z dnia 6 listopada 1931 r. w sprawie złożenia w imieniu Rządu Estońskiego dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowego protokółu dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących lub podobnych oraz środków bakterjologicznych, podpisanego w Genewie dnia 17 czerwca 1925 r.

Poz. 803. Oświadczenie Rządowe z dnia 10 listopada 1931 r. w sprawie złożenia przez Czechosłowację dokumentu ratyfikacyjnego układu między Belgją, Wielką Brytanją i Irlandją Północną, Kanadą, Australją, Nową Zelandją, Unją Południowo Afrykańską, Indjami, Bułgarją, Francją, Grecją, Włochami, Japonją, Polską, Portugalją, Rumunją, Czechosłowacją i Jugosławją o uregulowaniu długu odszkodowaniowego bułgarskiego, podpisanego w Hadze dnia 20 stycznia 1930 r.

Poz. 804 Oświadczenie Rządowe z dnia 12 listopada 1931 r. w sprawie złożenia przez Francję, Jugosławję, Szwajcarję, Austrję, Hiszpanję, Węgry, Rumunję, Czechosłowację i Grecję w Sekretarjacie Ligi Narodów dokumentów ratyfikacyjnych konwencji dotyczącej pomierzania statków żeglugi śródlądowej, podpisanej w Paryżu dnia 27 listopada 1925 r.

Poz. 805. Oświadczenie Rządowe z dnia 14 listopada 1931 r. w sprawie złożenia przez Portugalję dokumentów ratyfikacyjnych: I) układów podpisanych w Hadze dnia 20 stycznia 1931 r. (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 90, poz. 701), II) układów podpisanych w Paryżu dnia 28 kwietnia 1930 r., dotyczących zobowiązań, wynikających z traktatów w Trianon (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 90, poz. 702).

---

z 3 grudnia Nr. 104 Rok 1931

Poz. 806. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 listopada 1931 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Pracy i Opieki Społecznej, Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu w sprawie wykonania ustawy o uiszczaniu niektórych zaległych podatków w naturze na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym.

Na podstawie art. 1, 2 i 6 ustawy z dnia 22 października 1931 r. o uiszczaniu niektórych zaległych podatków w naturze na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 761) zarządza się co następuje:

§ 1. Wytwórcy żyta, pszenicy, jęczmienia, ziemniaków, grochu, gryki (tatarki) oraz węgla, jak również w wypadkach wskazanych w § 2, wytwórcy drzewa opałowego, mogą uiszczać temi artykułami zaległości w państwowych podatkach: gruntowym, przemysłowym i majątkowym, powstałe do dnia 31 marca 1930 r. tudzież płatne do tego terminu raty podatku spadkowego, wraz z należnościami ubocznemi (kary za zwłokę, względnie odsetki za odroczenie oraz koszty przymusowego ściągnięcia).

§ 2. Drzewo opałowe będzie przyjmowane w wypadkach, o ile Naczelny komitet do spraw bezrobocia będzie miał zapotrzebowanie na ten opał i poleci właściwym lokalnym komitetom do spraw bezrobocia dostarczyc drzewa opałowego.

O zapotrzebowaniu na drzewo opałowe będą podatnicy zawiadomieni w sposób przewidziany w § 17.

O ile — na prośbę podatnika — lokalny komitet do spraw bezrobocia wyrazi swą zgodę, to drzewo opałowe może być przyjęte również na pniu. W tym wypadku wyrąb drzewa winien być dokonany, o ile możności, przez bezrobotnych, przyczem koszty wyrębu drzewa obciążą właściwy lokalny komitet do spraw bezrobocia.

§ 3. Wymienione w § 1 artykuły będą przyjmowane na spłatę zaległości podatkowych:

a) żyto, pszenica, jęczmień, groch i gryka (tatarka) w ilościach nie mniejszych od 10 kwintali, przyczem ilość tę może stanowić jeden lub kilka z tych produktów;

b) ziemniaki w ilościach, które ustalą dla poszczególnych powiatów wojewódzkie komitety do spraw bezrobocia z uwzględnieniem stosunków lokalnych;

c) węgiel i drzewo opałowe w ilościach odpowiadających pełnym ładunkom wagonowym.

O ile miejscem dostawy jest stacja kolejowa, to wszystkie artykuły, wymienione pod a) i b), będą przyjmowane tylko partjami, odpowiadającemi pełnemu ładunkowi 10-ciu lub 15-tonnowego wagonu towarowego, przyczem produkty wymienione pod a) mogą być ładowane łącznie.

§ 4. Podatnicy, chcący uiścić zaległe podatki ziemiopłodami rolnemi i drzewem opałowem, winni przesłać do właściwego urzędu skarbowego w terminie do dnia 20 grudnia 1931 r. odpowiednią deklarację, wraz z ewentualnemi próbkami, zawierającą: rodzaj, ilość i jakość produktów, które zamierzają dostarczyć, oraz proponowane termin i miejsce dostawy.

Miejscem dostawy jest z reguły stacja kolejowa wskazana przez podatnika, jednak na prośbę może być wyznaczone inne miejsce dostawy, przewidziane w ogłoszeniu lokalnego komitetu do spraw bezrobocia (§ 17) punkt zbiorczy artykułów lokalnego komitetu do spraw bezrobocia względnie powiatowej komisji odbiorczej, młyn handlowy, składy zbożowe lub drzewne i t. p.).

O ile jakość zadeklarowanego zboża nie może być określona ciężarem gatunkowym i stopniem zanieczyszczenia, to do wymienionej deklaracji winnna być dołączona co najmniej jednolitrowa próbka ofiarowanego zboża; do deklaracyj zaś dotyczących grochu lub gryki, winny być zawsze dołączane półlitrowe próbki tych produktów.

W wypadkach, dotyczących drzewa opałowego, w deklaracji winien być podany gatunek drzewa, stopień wyschnięcia (przeschnięte, świeże), sortyment opałowy (szczapy, okrąglaki, ich klasa) i proponowana cena metra przestrzennego.

Otrzymane deklaracje — po stwierdzeniu na nich wysokości zaległości podatkowych — wraz z ewentuelnie nadesłanemi próbkami przesyła urząd skarbowy w terminie dwudniowym od chwili ich otrzymaniu do właściwego starostwa, oraz zawiesza jednocześnie postępowanie egzekucyjne odnośnie tych zaległości.

§ 5. Do przyjmowania wszystkich, prócz węgla, produktów, dostarczonych na poczet zaległych podatków — powołane są powiatowe komisje odbiorcze, tworzone w miarę potrzeby przez właściwych starostów.

W skład powiatowych komisyj odbiorczych wchodzą: starosta względnie jego przedstawiciel w charakterze przewodniczącego, oraz jako członkowie przedstawiciel urzędu skarbowego, delegat magistratu względnie wydziału powiatowego i dwaj przedstawiciele miejscowych organizacyj rolniczych lub rolniczo-handlowych.

W powiatach, w których istnieją powiatowe komitety do spraw bezrobocia, przedstawicieli organizacyj rolniczych, względnie rolniczo-handlowych powołują do powiatowych komisyj odbiorczych te komitety.

Do kompetencji powiatowych komisyj odbiorczych należy:

1) orzekanie z uwzględnieniem postanowień niniejszego rozporządzenia, na zasadzie deklaracyj i nadesłanych próbek, o tem, czy zadeklarowane produkty mogą być przyjęte;

2) ustalanie terminu i miejsca odbioru produktów;

3) wysyłanie do odbioru tych produktów delegatów, wymienionych w § 14;

4) rozstrzyganie odwołań od decyzyj tych delegatów;

5) ustalenie cen drzewa opałowego.

Jakość dostarczanych ziemiopłodów winna odpowiadać jakości podanej w deklaracji, względnie przesłanej próbce.

W celu stwierdzenia, czy oferowane drzewo opałowe odpowiada jakości podanej we właściwej deklaracji, powiatowa komisja odbiorcza ma prawo delegować rzeczoznawcę na miejsce zrębu, przyczem środki lokomocji dostarczy podatnik.

Jeżeli dostarczone ziemiopłody lub drzewo opałowe nie odpowiadają jakości określonej w deklaracji, to mogą one być przyjęte tylko wtedy, o ile odpowiadają warunkom określonym w §§ 8 i 10.

O odrzuceniu oferty zawiadamia starosta jednocześnie właściwy urząd skarbowy oraz podatnika w terminie 7 dniowym od dnia otrzymania deklaracji z urzędu skarbowego.

§ 6. Przez miejscowe ceny rynkowe, miarodajne przy przyjmowaniu zbóż na poczet zaległych podatków rozumie się:

w rejonie I, obejmującym wszystkie powiaty województw poznańskiego i pomorskiego, oraz powiaty: słupecki, koniński, kolski, turecki, kaliski i sieradzki województwa łódzkiego — dla zbóż o ciężarze gatunkowym: żyta 670 gr. w litrze, pszenicę 710 gr. w litrze, jęczmienia przemiałowego 620 gr. w litrze, — przeciętne ceny notowane na giełdzie poznańskiej franco Poznań, obniżone o koszty dostawy od stacji załadowczej do Poznania;

w rejonie II, obejmującym wszystkie powiaty województwa warszawskiego, białostockiego i poleskiego, pozostałe powiaty województwa łódzkiego, powiaty województwa kieleckiego prócz: olkuskiego, miechowskiego, pińczowskiego, jędrzejowskiego, częstochowskiego, zawierciańskiego i będzińskiego, tudzież powiaty: węgrowski, bialski i konstantynowski województwa lubelskiego — dla zbóż o ciężarze gatunkowym: żyta 650 gr. w litrze, pszenicy 710 gr. w litrze, jęczmienia przemiałowego 620 gr. w litrze przeciętne ceny notowane na giełdzie warszawskiej franco Warszawa, obniżone o koszty dostawy od stacji załadowczej do Warszawy;

w rejonie III, obejmującym powiaty: województwa krakowskiego, prócz, bielskiego, chrzanowskiego i żywieckiego, oraz powiaty: olkuski, miechowski, pińczowski i jędrzejowski województwa kieleckiego — dla zbóż o ciężarze gatunkowym: żyta 680 gr. w litrze, pszenicy 720 gr. w litrze, jęczmienia przemiałowego 610 gr. w litrze — przeciętne ceny notowane na giełdzie krakowskiej franco Kraków, obniżone o koszty dostawy od stacji załadowczej do Krakowa;

w rejonie IV, obejmującym wszystkie powiaty województw: lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego, oraz powiaty: dubieński, horochowski i krzemieniecki województwa wołyńskiego — dla zbóż o ciężarze gatunkowym: żyta 680 gr. w litrze, pszenicy 720 gr. w litrze, jęczmienia przemiałowego 610 gr. w litrze — przeciętne ceny notowane na giełdzie lwowskiej franco Lwów, obniżone o koszty dostawy od stacji załadowczej do Lwowa;

w rejonie V, obejmującym pozostałe powiaty województw wołyńskiego i lubelskiego — dla zbóż o ciężarze gatunkowym: żyta 660 gr. w litrze, pszenicy 720 gr. w litrze, jęczmienia przemiałowego 610 gr. w litrze — przeciętne ceny notowane na giełdzie lubelskiej franco Lublin, obniżone o koszty dostawy od stacji załadowczej do Lublina;

w rejonie VI, obejmującym wszystkie powiaty województw wileńskiego i nowogródzkiego — dla zbóż o ciężarze gatunkowym: żyta 650 gr. w litrze, pszenicy 710 gr. w litrze, jęczmienia przemiałowego 620 gr. w litrze — przeciętne ceny uzyskiwane przy tranzakcjach zbożowych franco Wilno na wileńskim rynku zbożowym, obniżone o koszty dostawy od stacji załadowczej do Wilna;

w rejonie VII, obejmującym wszystkie powiaty województwa śląskiego oraz powiaty: częstochowski, zawierciański i będziński województwa kieleckiego, tudzież powiaty: bielski, chrzanowski i żywiecki województwa krakowskiego — dla zbóż o ciężarze gatunkowym: żyta 680 gr. w litrze, pszenicy 720 gr. w litrze, jęczmienia przemiałowego 610 gr. w litrze — przeciętne ceny, uzyskiwane przy tranzakcjach zbożowych franco Katowice, na katowickim rynku zbożowym, obniżone o koszty dostawy od stacji załadowczej do Katowic.

Otrzymane w sposób wskazany wyżej miejscowe rynkowe ceny zbóż należy podwyższyć o 1% za każde 10 gramów w litrze powyżdj wskazanych norm ciężaru gatunkowego, lub obniżyć o 1% za każde 10 gramów w litrze poniżej tych norm, przyczem w odniesieniu do dostaw zboża, dokonanych do dnia 25 grudnia 1931 r. włącznie, wspomniana podwyżka ceny wynosi 2%, zniżka zaś tylko 0,5%.

Określoną po uwzględnieniu gatunku zboża cenę podwyższa się o 10% zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 22 października 1931 r. o uiszczaniu niektórych zaległych podatków w naturze na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym.

Koszty dostarczenia produktów do miejsca dostawy ponosi podatnik.

§ 7. Przeciętne giełdowe względnie rynkowe ceny zbóż ustalane będą przez właściwych wojewodów na okresy tygodniowe (6 dni) na podstawie notowań giełdowych względnie rynkowych za 4 dni ubiegłego tygodnia (prócz poniedziałku i soboty), przyczem ceny zbóż w Wilnie i Katowicach winny być ustalone po uprzedniem zasięgnięciu opinji organizacyj społeczno-rolniczych.

Ceny te winny być wysłane ekspresem każdej soboty do wiadomości właściwych starostów.

W szczególności podawać będą ceny: wojewoda w Poznaniu starostom powiatów należących do rejonu I, wojewoda w Warszawie — starostom powiatów należących do rejonu II, wojewoda w Krakowie — starostom powiatów należących do rejonu III, wojewoda we Lwowie — starostom powiatów należących do rejonu IV, wojewoda w Lublinie — starostom powiatów należących do rejonu V, wojewoda w Wilnie — starostom powiatów należących do rejonu VI, oraz wojewoda w Katowicach — starostom powiatów należących do rejonu VII.

§ 8. Dostarczone przez podatników na spłatę zaległych podatków zboże winno być suche, zdrowe i niespleśniałe, niestęchłe i należycie oczyszczone. Nie będą przyjmowane zboża spleśniałe, stęchłe, lub z innych powodów nie nadające się do spożycia.

Ponadto nie będzie przyjmowane:

a) żyto, zawierające więcej niż 2% jęczmienia, względnie więcej niż 2% ziarn porośniętych, lub o zanieczyszczeniu wyższem niż 3%, względnie wilgotności wyższej niż 17%,

b) pszenica, zawierająca więcej niż 5% żyta, względnie więcej niż 2% jęczmienia, lub więcej niż 2% ziarn porośniętych, albo o zanieczyszczeniu wyższem niż 3%, względnie wilgotności wyższej niż 16%,

c) jęczmień przemiałowy o zanieczyszczeniu wyższem niż 3%, lub wilgotności wyższej niż 16%.

§ 9. Przez miejscowe ceny rynkowe, miarodajne w okresie bieżącego tygodnia (6 dni) przy przyjmowaniu ziemniaków, grochu i gryki (tatarki) na poczet zaległych podatków, rozumie się przeciętne ceny uzyskiwane przy tranzakcjach hurtowych, dokonanych temi artykułami na terenie danego województwa w okresie 5 dni ubiegłego tygodnia (prócz soboty).

Ceny te winny być ustalone przez wojewodów na podstawie notowań giełd, syndykatów i t. p., o ile te na danym terenie istnieją, w innych zaś wypadkach, po uprzedniem zasięgnięciu opinji organizacyj społeczno-rolniczych — oraz każdej soboty podawane przez nich ekspresem do wiadomości właściwych starostów.

Ceny te należy przy rozrachunkach z podatnikami podwyższać o 10% zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 22 października 1931 r. o uiszczaniu niektórych zaległych podatków w naturze na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym.

Koszty dostarczania produktów do miejsca dostawy ponosi podatnik.

§ 10. Ziemniaki winny być zdrowe, suche i odpowiadać pod względem jakości i wielkości normalnym ziemniakom jadalnym.

Nie będą przyjmowane ziemniaki nieodpowiadające postanowieniom ustępu pierwszego niniejszego paragrafu, ponadto zaś ziemniaki:

a) o średnicy mniejszej od 3 cm.,

b) o zawartości ziemniaków zgniłych i zmarzniętych powyżej 3%,

c) o zawartości ziemniaków małych i chorych powyżej 5%,

d) o zawartości ziemniaków uszkodzonych mechanicznie powyżej 5%,

e) o zawartości ziemi powyżej 8%,

przyczem pozycje b, c i d razem nie mogą przekraczać 6%.

Dostawa i odbiór ziemniaków odbywać się może tylko przy temperaturze nie niższej od $+4^{0}$ C.

Dostarczany groch winien być suchy, zdrowy i twardy, niespleśniały, niezwilżony i niezanieczyszczony nadmiernie obcemi domieszkami.

Dostarczana gryka winna być czysta, bez domieszek dzikiej gryki i niestęchła.

Nie będzie przyjmowany groch o zanieczyszczeniu powyżej 5%, wilgotny, spleśniały, względnie o zapachu stęchłym lub niejadalnym, oraz gryka zanieczyszczona obcemi domieszkami powyżej 6%, nadmiernie wilgotna, stęchła lub zepsuta.

§ 11. Minister Skarbu może — na wniosek Naczelnego komitetu do spraw bezrobocia — zarządzać w drodze rozporządzeń nieprzyjmowanie na poczet należności podatkowych tych produktów, których użycie na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym uzna za niemożliwe.

Minister Skarbu może również w drodze rozporządzenia — na wniosek Naczelnego komitetu do spraw bezrobocia — przedłużyć termin, przewidziany w § 4.

§ 12. Przez miejscową cenę rynkową węgla, według której będzie węgiel przyjmowany na poczet zaległych podatków, rozumie się cenę obowiązującą polską konwencję węglową. Przy przyjmowaniu na poczet zaległych podatków węgla, mają zastosowanie zasady obowiązujące polską konwencję węglową.

Koszty dostarczenia węgla do stacji załadowczej ponosi podatnik.

§ 13. Ceny drzewa opałowego, nie wyłączając ceny drzewa na pniu (§ 2 ustęp trzeci) ustala powiatowa komisja odbiorcza przy udziale, o ile możności, przedstawiciela miejscowego nadleśnictwa Lasów Państwowych, względnie miejscowego urzędu ochrony lasów, a w razie ich braku przy udziale innych rzeczoznawców leśnych, których powoła w razie potrzeby.

Ustalone przez powiatową komisję odbiorczą ceny określonego rodzaju i gatunku drzewa winny odpowiadać cenom drzewa opałowego tegoż rodzaju i gatunku na miejscowym rynku drzewnym.

Koszty dostarczenia drzewa opałowego do miejsca dostawy ponosi podatnik.

§ 14. Odbioru produktów, dostarczonych przez podatników na spłatę zaległości podatkowych, dokonywują dwaj upoważnieni przez właściwego starostę delegaci, powołani przez po-

wiatową komisję odbiorczą, z których jeden jest przedstawicielem starosty, drugi zaś fachowcem, — przedstawicielem organizacyj rolniczych, lub też rolniczo-handlowych, względnie przy odbiorze drzewa—rzeczoznawcą leśnym.

Delegaci obowiązani są:

1) stwierdzić, czy dostarczone produkty odpowiadają rodzajowi, ilości i jakości podanym w deklaracji, względnie nadesłanym próbkom;

2) w wypadku, gdy jakość dostarczonego produktu nie odpowiada deklaracji, względnie próbce—określić cechy jakości produktów, oraz te cechy zbóż, które potrzebne są do określenia ich ceny. o ile dostarczony produkt nadaje się do przyjęcia, stosownie do warunków określonych w §§ 8 i 10;

3) określić ceny produktów przyjętych na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia;

4) ustalić cechy ujemne produktów nieprzyjętych;

5) pobrać próbki przyjętych lub odrzuconych produktów.

Próbki te winny służyć jako dowód przeprowadzonej przez nich oceny.

Od decyzji delegatów przysługuje podatnikowi zażalenie do powiatowej komisji odbiorczej, która wyda orzeczenie ostateczne w terminie najwyżej dwudniowym,

Z chwilą dokonania odbioru dostarczonych produktów przez wymienionych delegatów, produkty te przechodzą na własność Skarbu Państwa, podatnik zaś otrzymuje „tymczasowy dowód dostarczenia", podpisany przez obu delegatów i zawierający: rodzaj, ilość, jakość i cenę jednostki każdego z przyjętych produktów, datę oraz miejsce odbioru. Duplikat wystawionego dowodu delegaci dostarczają właściwemu staroście, który—na jego podstawie — wydaje podatnikowi zaświadczenie według podanego w załączniku do niniejszego rozporządzenia wzoru.

Dowód, na podstawie którego zaświadczenie to zostało wydane, pozostaje w aktach starostwa.

Koszty czynności delegatów powiatowej komisji odbiorczej, określonych w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, obciążają wojewódzkie komitety do spraw bezrobocia.

§ 15. Przyjęcia węgla dokonywa upoważniony przedstawiciel Naczelnego komitetu do spraw bezrobocia, który wydaje podatnikowi „tymczasowy dowód odbioru", zamieniony następnie przez Naczelny komitet do spraw bezrobocia względnie upoważniony przezeń organ na zaświadczenie, przewidziane w § 14. Przy rozrachunkach właściwego podatnika z kasą skarbową mają odpowiednie zastosowanie przepisy § 16.

§ 16. Kasa skarbowa przyjmuje zaświadczenia, wymienione w § 14, jako wpłatę gotówkową i wydaje podatnikowi pokwitowanie kasowe.

Kary za zwłokę należy obliczać do daty dostarczenia artykułów, uwidocznionej w zaświadczeniu,

§ 17. Miejscowe rynkowe ceny zbóż, ziemniaków, grochu i gryki (tatarki) jak również postanowienia niniejszego rozporządzenia o istotnem znaczeniu dla zainteresowanych podatników, winny być podawane przez lokalne komitety do spraw bezrobocia do publicznej wiadomości w sposób, jaki przez nie zostanie uznany za najodpowiedniejszy dla warunków miejscowych. Możność dostarczania drzewa opałowego podadzą lokalne komitety do wiadomości publicznej tylko w razie otrzymania zapotrzebowania na drzewo opałowe ze strony Naczelnego Komitetu do spraw bezrobocia (§ 2).

§ 18. Sposób zużytkowania dostarczonych produktów na cele wskazane w art. 5 ustawy z dnia 22 października 1931 r. o uiszczaniu niektórych zaległości podatków w naturze na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym — unormuje osobne zarządzenie wydane przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu, po zasięgnięciu opinji Naczelnego komitetu do spraw bezrobocia.

§ 19. Postanowienia o organizacji Naczelnego, wojewódzkich oraz powiatowych (lokalnych) komitetów do spraw bezrobocia należą do odrębnych przepisów.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.[1])

Poz. 807. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 listopada 1931 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 22 października 1931 r. w sprawie zwolnienia od podatku cukru przeznaczonego na dożywianie dzieci w szkołach, przedszkolach i ochronkach.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 17 listopada Nr. 265 Rok 1931

z 18 listopada Nr. 266 Rok 1931

Poz. 362. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 listopada 1931 r. w sprawie utworzenia w Brzezinach Śląskich punktu przejściowego.

---

[1]) Załączników nie przedrukowano.

z 19 listopada Nr. 267 Rok 1931

Poz. 363. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 31 października 1931 r. w sprawie likwidacji Zakładu Ubezpieczeń od odpowiedzialności cywilno-prawnej w Poznaniu.

z 20 listopada Nr. 268 Rok 1931

Poz. 364. Okólnik Ministerstwa Skarbu N. D. IV/1453/3/31 z dnia 31 października 1931 r. w sprawie częściowej zmiany okólnika N. D. V/1193/3/28 z dnia 4 października 1928 r., dotyczącego wywozu zwierząt zagranicę.

z 21 listopada Nr. 269 Rok 1931

z 23 listopada Nr. 270 Rok 1931

z 24 listopada Nr. 271 Rok 1931

Poz. 365. Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 listopada 1931 r. w sprawie zmiany nazwy gminy Wolbrom w powiecie olkuskim, województwie kieleckiem.

z 25 listopada Nr. 272 Rok 1931

z 26 listopada Nr. 273 Rok 1931

Poz. 366. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1931 r., w przedmiocie częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 22 kwietnia 1930 r. w sprawie utworzenia ekspozytur celnych w okręgu administracyjnym Dyrekcji Ceł w Mysłowicach („Monitor Polski“ Nr. 107 dnia 9 maja 1930 r., poz. 156).

z 27 listopada Nr. 274 Rok 1931

Poz. 367. Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 26 października 1931 r. L. D. IV 15481/2/31 w sprawie wywozu drewna tartego iglastego oraz papierówki.

z 28 listopada Nr. 275 Rok 1931

Poz. 368. Uchwała Rady Ministrów z dnia 23 listopada 1931 r. w sprawie dodatkowego kredytu na okres budżetowy od 1 kwietnia 1931 r, do 31 marca 1932 r. na dopłaty Skarbu Państwa do Funduszu Bezrobocia oraz na pomoc dla bezrobotnych.

z 30 listopada Nr. 276 Rok 1931

Poz. 369. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 25 listopada 1931 roku o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 370. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 listopada 1931 r. o organizacji wewnętrznej Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego.

z 1 grudnia Nr. 277 Rok 1931

Poz. 371. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 17 listopada 1931 r. w sprawie utworzenia w Turmoncie punktu przejściowego.

z 2 grudnia Nr. 278 Rok 1931

Poz. 372. Obwieszczenie Komitetu Likwidacyjnego do spraw b. ros. osób prawnych.

z 3 grudnia Nr. 279 Rok 1931

---

z 4 grudnia Nr. 280 Rok 1931

Poz. 373. Zarządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 28 listopada 1931 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu w sprawie zużytkowania produktów uzyskanych od Skarbu Państwa na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 16 listopada 1931 r. w sprawie wykonania ustawy o uiszczeniu niektórych zaległych podatków w naturze na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 806), po zasięgnięciu opinji Naczelnego komitetu do spraw bezrobocia, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Produkty, przyjęte przez delegatów powiatowych Komisyj odbiorczych za zaległe podatki, przejmują organa lokalne Naczelnego komitetu do spraw bezrobocia.

Produkty te winny być zużyte przez organa lokalne Naczelnego komitetu do spraw bezrobocia na cele bezpośredniej pomocy bezrobotnym, w myśl instrukcji, otrzymywanych od wojewódzkich komitetów do spraw bezrobocia, działających w tym zakresie zgodnie z planem, ułożonym przez Naczelny komitet do spraw bezrobocia z zachowaniem przepisów niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Prace, związane z przyjmowaniem, przechowywaniem, czyszczeniem, przetwarzaniem, przesyłaniem i rozdziałem produktów, otrzymanych za zaległe podatki, należą do zadań organów lokalnych Naczelnego komitetu do spraw bezrobocia.

Organa te mogą zlecić wszystkie lub niektóre z wymienionych prac, po porozumieniu się: związkom komunalnym, organizacjom społeczno-rolniczym i rolniczo-handlowym, spółdzielniom spożywców, instytucjom i stowarzyszeniom społecznym i zawodowym, wreszcie również odpowiednim instytucjom prywatnym według swego uznania.

Wytyczne współpracy z instytucjami, wymienionemi w ust. 2 tego paragrafu, ustali Naczelny komitet do spraw bezrobocia.

§ 3.

Surowe płody rolne, otrzymane za zaległe podatki, winny być przetworzone możliwie najbliżej miejsca pobrania płodów:

pszenica na mąkę, gatunku nie wyższego, jak odpowiadającego przemiałowi 65%, z tem, że mąka pszenna, przeznaczona do wypieku, winna odpowiadać przemiałowi 95%;

żyto na mąkę gatunku nie wyższego, jak odpowiadającego przemiałowi 70%;

jęczmień na kaszę łamaną, lub pęczak oraz gryka na kaszę, z tem, że przerób winien mieć na celu wyzyskanie w stopniu najwyższym użytecznych części ziarna.

Produkty, stanowiące odpadki od przerobu pszenicy, żyta, jęczmienia i gryki, a nie nadające się do spożycia przez ludzi, mogą być użyte na pokrycie w naturze kosztów przerobu surowych płodów rolnych, względnie sprzedane, lub zamienione. Uzyskane z tego tytułu wpływy muszą być w całości użyte na zasilenie bezpośredniej pomocy bezrobotnym.

§ 4.

Produkty żywności, otrzymane za zaległe podatki, mogą być użyte do rozdziału w postaci surowej, lub w formie gotowej strawy.

Normy przydziału tych produktów, jak również węgla i drzewa, ustali Naczelny komitet do spraw bezrobocia.

§ 5.

Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej oraz jego organom przysługuje prawo wglądu i przeprowadzania kontroli czynności, wykonywanych przez Naczelny komitet do spraw bezrobocia oraz jego organa lokalne, na podstawie niniejszego zarządzenia.

---

z 5 grudnia Nr. 281 Rok 1931

Poz. 374. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 listopada 1931 r. w sprawie unieważnienia legitymacyj filmowych, wydanych w r. 1926.

Na podstawie art. 5 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie przepisów tymczasowych o widowiskach (Dz. Pr. P. P. Nr. 14, poz. 177) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Legitymacje filmowe, wydane w czasie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1926 r., tracą swą ważność z dniem 1 stycznia 1932 r.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1932 r.

---

z 7 grudnia Nr. 282 Rok 1931

IV.

Orzecznictwo

Przedruki ze „Zbioru Wyroków N. T. A." rocznik VII rok 1929 dział A.

Nr. 116A.

1) W myśl art. 66 ust, 4 dekretu o samorzadzie miejskim z 4 lutego 1919 poz. 140 Dz. Pr. magistrat, działający w zastępstwie rozwiązanej rady miejskiej, ma prawo w granicach właściwości reprezentacyj miejskich rozstrzygać, z wyjątkiem spraw, dotyczących zbywania i zamiany nieruchomości miejskich oraz zaciągania pożyczek, każdą sprawę, którą ze względu na okoliczności faktyczne uzna za sprawę bieżącą.

(Wyrok z 14 października 1929 l. rej. 2740/27).

Nr. 117A.

Wobec zatwierdzenia przez Rząd Polski rozporządzenia Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego z 18 grudnia 1918 (Dz. Urz. Rady Narod. Ks. Ciesz. Nr. 2 1919 poz. 39) niema dostatecznej podstawy do przyjęcia, że Rząd Krajowy Księstwa Cieszyńskiego nie był władzą Państwa Polskiego.

(Wyrok z 15 października 1929 l. rej. 1137/27).

Nr. 126A.

Byli obywatele byłego Imperjum Rosyjskiego, którzy nabyli na zasadzie art. VI p. 1 (zdanie drugie) Traktatu Ryskiego poz. 300/21 Dz. Ust. obywatelstwo rosyjskie względnie ukraińskie, utracili z dniem 30 kwietnia 1921 obywatelstwo polskie, nabyte ewentualnie poprzednio z tytułu urodzenia się na obszarze, wchodzącym w skład Polski.

(Wyrok z 22 października 1929 l. rej. 2484/27).

Nr. 128A.

Z art. 45 p.p. 1) i 2) w związku z art. 21 ustawy wodnej wynika, że do odprowadzania zanieczyszczonych wód zapomocą kanalizacji do innych wód wymagane jest pozwolenie władzy wodnej, o ile nie zachodzi wypadek, przewidziany w ustępie trzecim art. 45 ustawy wodnej.

(Wyrok z 23 października 1929 l. rej. 3371/27).

Nr. 129A.

Rehabilitujące orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej, które w drodze rewizji uchyliło pierwotnie zapadłe skazujące orzeczenie dyscyplinarne, anuluje tem samem wszelkie skutki pierwotnego orzeczenia i przywraca osobie zrehabilitowanej prawo do poborów służbowych, wstrzymanych na mocy pierwotnego dyscyplinarnego orzeczenia.

(Wyrok z 24 października 1929 l. rej. 2106/27).

Nr. 137A.

Niewypowiedzenie się przez władzę pozwaną co do poszczególnych zazzutów, wniesionych przeciw przeprowadzeniu wyborów do rady miejskiej, a jedynie ogólnikowe skwalifikowanie tychże jako bezpodstawnych stanowi naruszenie form postępowania administracyjnego.

(Wyrok z 4 listopada 1929 l. rej. 3838/27).

Nr. 138A.

Art. 4 Traktatu Wersalskiego poz. 728 Dz. Ust. dotyczący nabycia obywatelstwa polskiego z tytułu urodzenia, nie został nawet poprzednio uchylony art. 70 Traktatu Pokoju z Austrją poz. 114/25 Dz. Ust.

(Wyrok z 8 listopada 1929 l. rej. 3779/27 i 329/28).

Nr. 142A.

Artykuł 1 ustawy z 1 sierpnia 1923 poz. 712 Dz. Ust. nie zaliczając w drugim ustępie komisji reklamacyjnej gminnej do władz administracyjnych, o których mowa w ustępie pierwszym; zniósł postanowienia § 16 galicyjskiej ordynacji wyborczej gminnej z 12 sierpnia 1866 Nr. 9 Dz. Ust. kraj., o ile tym paragrafem przekazano Starostom ostateczne rozstrzyganie odwołań, wniesionych przeciw uchwałom komisji reklamacyjnej.

(Wyrok z 18 listopada 1929 l. rej. 3267/27).

Nr. 148A.

Art. 12 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust. ma zastosowanie także do wdowy i sierot, pozostałych po funkcjonarjuszu, zmarłym wskutek wypadku, wymienionego w art. 9 p. 2 tejże ustawy.

(Wyrok z 26 listopada 1929 l. rej. 3943/27).

Nr. 150A.

Wysokość zarobków członków rodziny poborowego, o ile nie jest wynikiem ich niezdolności do pracy, nie stanowi powodu do odroczenia terminu służby wojskowej poborowemu, jako jedynemu żywicielowi rodziny w myśl art. 57 punkt 1 Ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (poz. 458/1928 Dz. Ust.).

(Wyrok z 29 listopada 1929 l. rej. 1844/29).

Nr. 153A.

1) Tymczasowy Wydział Samorządowy, ustanawiający dopłatę specjalną od gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych na pokrycie kosztów założenia względnie utrzymania urządzeń i zakładów dobra publicznego na zasadzie art. 32 ustawy z 11 sierpnia 1923 o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych poz. 74 Dz. Ust., nie jest obowiązany dokonywać czynności, przewidzianych w par. 19 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 18 marca 1924 poz. 317 Dz. Ust., który to paragraf stanowi przepis wykonawczy do art. 31 zacytowanej wyżej ustawy.

2) Art. 69 ustawy z 11 sierpnia 1923 o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych poz. 747 Dz. Ust. nie ma zastosowania przy ustanowieniu wydatków związków kumunalnych, przewidzianych w pomienionej wyżej ustawie.

(Wyrok z 2 grudnia 1929 l. rej. 111/28).

Nr. 154A.

Do istoty pochodzenia polskiego w rozumieniu art. 3 ustawy z 20 stycznia 1920 poz. 44 Dz. Ust. o obywatelstwie polskiem nie należy, by dana osoba ujawniała swoją przynależność do narodowości polskiej.

(Wyrok z 3 grudnia 1929 l. rej, 3349/27).

Nr. 155A.

Zastrzeżenie w piśmie nominacyjnem o ważności nominacji (awansu) od daty wstecznej jako nie przewidziane w ustawie o państwowej służbie cywilnej z 17 lutego 1922, nie może pozbawić nominata (awansowanego) uprawnień, przysługujących mu z art. 7 i 11 ustawy uposażeniowej z 9 października 1923, przy uwzględnieniu grupy i szczebla uposażenia, według których prawnie pobierał uposażenie w dniu poprzedzającym bezpośrednio dzień wydania pisma nominacyjnego.

(Wyrok z 5 grudnia 1929 l. rej. 3987/27).

Nr. 156A.

Według §§ 2 i 7 rozporządzenia Rady Ministrów z 4 sierpnia 1926 poz. 555 Dz. Ust., obowiązek Skarbu Państwa opłacania 75% taksy, ustano-

wionej dla szpitali państwowych i samorządowych, dotyczy nietylko taksy utrzymania, lecz i taks leczenia oraz najniezbędniejszych operacyj.

(Wyrok z 7 grudnia 1929 l. rej. 4192/27).

Nr. 163A.

Kasa Chorych przy otwieraniu zakładów, o których mowa w art. 44 ustawy z 19 maja 1920 poz. 272 Dz. Ust. nie mają potrzeby uzyskiwać specjalnego na to zezwolenia władz.

(Wyrok z 23 grudnia 1929 l. rej. 2220/28).

Nr. 166A.

Zgodnie z przepisami art. art. 27 i 28 ustawy z 11 sierpnia 1923 o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych poz. 747 Dz. Ust. wodociągi miejskie winny być zaliczone do rzędu komunalnych zakładów dobra publicznego, a nie do przedsiębiorstw miejskich.

(Wyrok z 30 grudnia 1929 l. rej. 1495/27).

V.

Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

307.

OBWIESZCZENIE Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 17 listopada 1931 r.

w sprawie zmiany nazwy gminy Wolbrom w powiecie olkuskim, województwie kieleckiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Wolbrom w powiecie olkuskim, województwie kieleckiem na „DŁUŻEC".

308.

ZARZĄDZENIE Ministra Spraw Wewnętrznych

z dnia 27 listopada 1931 r.

w sprawie kursu śledczego dla oficerów Policji Państwowej.

Na podstawie art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 5, poz. 27) zarządzam otwarcie przy Szkole dla oficerów w Warszawie z dniem 14 grudnia r. b. 6-miesięcznego oficerskiego kursu śledczego.

Kurs liczyć będzie 50 frekwentantów.

Kandydatów na kurs wyznaczy Komendant Główny Policji Państwowej.

Program kursu w załączniku.

Ocena postępów w nauce odbywać się będzie tak samo, jak w Szkole dla oficerów (rozporządzenie M nistra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 marca 1929 r. o wyszkoleniu zawodowem oficerów Policji Państwowej — Dz. Urz. M. S. W. Nr. 3, poz. 76) z tem, że:

a) z przedmiotów, wymienionych w grupie I, II i IV załączonego programu, ocena ma mieć miejsce przynajmniej 1 raz w ciągu kursu, o ile na przedmiot przypada 15—50 godzin wykładowych (zajęć praktycznych);

b) z przedmiotów, wymienionych w grupie III i V załączonego programu, ocena ma mieć miejsce przynajmniej dwukrotnie w ciągu kursu, o ile na przedmiot przypada ponad 50 godzin wykładowych (zajęć praktycznych), a przynajmniej 1 raz w ciągu kursu, o ile na przedmiot przypada 15 — 50 godzin wykładowych (zajęć praktycznych).

Końcowa ocena postępów ucznia na kursie śledczym będzie środkiem pomocniczym do ogólnej oceny kwalifikacyjnej oraz wskazówką podstawową dla władz przełożonych przy obsadzaniu stanowisk służbowych, wymagających specjalnego przygotowania ze służby śledczej.

Każdy uczeń, kończący kurs śledczy z wynikiem dodatnim, a więc z oceną końcową co najmniej „dostatecznie", otrzymuje potwierdzenie tego na piśmie w postaci świadectwa szkolnego, którego wzór ustali Komendant Główny Policji Państwowej.

Załącznik do zarządzenia Min. Spraw Wewn. z dnia 27 listopada 1931 r.

PROGRAM

kursu śledczego dla oficerów Policji Państwowej.

Ilość godzin na 1 komp.

GRUPA I.

1)	Instrukcja służby śledczej	10
2)	Kodeks postępowania karnego . .	10
3)	Medycyna kryminalna	40
4)	Ratownictwo	20
5)	Nierząd i narkotyki	10
6)	Emigracja	5
7)	Przepisy o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych .	15
8)	Wiadomości teoretyczne z zakresu	

	budowy silnika i podwozia samochodu z uwzględnieniem motocykla	20[1])
9)	Ćwiczenia sprawności fizycznej . .	35[2])
10)	Walka wręcz i boks	35[2])

GRUPA II.

1)	Biologja kryminalna	15
2)	Antropologja i antropologja kryminalna	25
3)	Socjologja i socjologja kryminalna .	35
4)	Psychologja, psychologja kryminalna i psychopatologja	25
5)	Psychotechnika	10
6)	Etiologja, polityka i statystyka kryminalna	25
7)	Logika i logika kryminalna . . .	15

GRUPA III.

1)	Taktyka kryminalna	40
2)	Stronnictwa polityczne ze szczególnem uwzględnieniem ruchu zawodowego, zagadnienia narodowościowe i działalność antypaństwowa . .	100
3)	Psychologja zeznań	30
4)	Środki łączności	5
5)	Ćwiczenia praktyczne spostrzegawczości i teoretyczne rozwiązywanie przypadków kryminalnych	140

GRUPA IV.

1)	Fizyka	40
2)	Chemja.	30
3)	Toksykologja	20
4)	Materjały wybuchowe	10
5)	Przyrodoznawstwo	20
6)	Towaroznawstwo i technologja . .	30
7)	Zasady księgowości	15
8)	Fotografja	20

GRUPA V.

1)	Identyfikacja: śladów, broni, narzędzi, pocisków i t. p.	40
2)	Daktyloskopja	20
3)	Badanie fałszerstw dokumentów oraz pieniędzy	30
4)	Ekspertyza pisma maszynowego i ręcznego	15
5)	Utrwalanie i zabezpieczanie śladów oraz opakowywanie dowodów rzeczowych	25
6)	Praktyczne ćwiczenia laboratoryjne .	100

[1]) Nauka kierowania pojazdami mechanicznemi (samochód, motocykl) odbywać się będzie grupami w czasie zajęć szkolnych poza godzinami wykładowemi.

[2]) Ćwiczenia sprawności fizycznej oraz walka wręcz i boks odbywać się będą w porze porannej między godz. 7—8, t. j. przed godziną rozpoczęcia wykładów.

309.

OBWIESZCZENIE
Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 28 listopada 1931 r.
w sprawie zmiany nazwy gminy Tarnowo w powiecie lidzkim, województwie nowogródzkiem.

Niniejszem zmieniam nazwę gminy Tarnowo w powiecie lidzkim, województwie nowogródzkiem na „BIAŁOHRUDA".

310.

ZARZĄDZENIE
Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 10 grudnia 1931 r.
o utworzeniu wydziału śledczego przy Komendzie Powiatowej Policji Państwowej w Brzeżanach województwa tarnopolskiego.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 kwietnia 1930 roku o wydziałach i urzędach śledczych (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 254) zarządzam co następuje:

§ 1.

Przy Komendzie Powiatowej Policji Państwowej w Brzeżanach województwa tarnopolskiego zostaje utworzony wydział śledczy.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 stycznia 1932 r.

VI.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

311.

Okólnik Nr. 196
z dnia 13 listopada 1931 r.
(Z. H. 3975/31) w sprawie odkażania tłuszczów i olejów.

Do

P. P. Wojewodów (prócz Śląskiego), Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Dyrektorów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że istnieją wytwórnie tłuszczów

i olejów, które sprowadzają z zagranicy oleje i tłuszcze skażone, opłacając stawkę celną, należną za produkty do celów technicznych, następnie zaś poddają te tłuszcze (oleje) odkażeniu przez odpowiedni proces rafinacji i wprowadzają do obiegu, jako tłuszcze i oleje jadalne.

Zwracając uwagę na niedopuszczalność podobnego procederu, by do celów jadalnych stosowane były tłuszcze (oleje) skażone, a więc podwójnie niebezpieczne dla zdrowia, gdyż wyprodukowane z surowców, nieodpowiadających przepisanym normom (§ 4 rozp. Min. Spraw Wewn. z dn. 21.VII.1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 453), zawierające ponadto szkodliwe domieszki, jako pozostałości ze skażenia, a wprowadzane pozatem w granice Państwa z ominięciem przepisów rozdziału 4 powołanego rozporządzenia, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca skierować uwagę na wytwórnie tłuszczów i olejów, w szczególności na:

a) tłuszcze (oleje) i surowce, przerabiane na tłuszcze (oleje) — czy są skażone?

b) produkty ostateczne i ich opakowanie— czy są przeznaczone do celów jadalnych i jak są deklarowane?

W przypadkach stwierdzenia faktu przerabiania tłuszczów (olejów) skażonych na cele jadalne względnie uzasadnionego podejrzenia co do tego, należy, poza nadaniem sprawie zwykłego biegu w toku urzędowym, donieść o tem każdorazowo Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

312.

Okólnik Nr. 197

z dnia 12 listopada 1931 r.

(OL. 4051/2) w sprawie interpelacyj sejmowych i senackich skierowanych do kilku Ministrów.

P. P. Dyrektorom Departamentów, P. P. Naczelnikom Wdziałów, P. Szefowi Biura Personalnego i wszystkim P. P. Urzędnikom Min. Spr. Wewn.

W ślad okólnika Min. Spr. Wewn. Nr. 26 z dn. 25.II.1931 r. (Nr. OL. 4051/1) w sprawie interpelacyj sejmowych i senackich podaję do wiadomości powyższe zarządzenie P. Prezesa Rady Ministrów jako uzupełnienie § 152/1 Regulaminu Min. Spr. Wewn.

PREZES RADY MINISTRÓW
L. 8631/I-Og.
Warszawa,
dnia 13 października 1931 r.
W sprawie interpelacyj sejmowych i senackich.

Okólnik Nr. 71.

Do
wszystkich P. P. Ministrów w Warszawie.

W związku z otwarciem sesji sejmowej przypominam P. P. Ministrom okólnik z dnia 16 lutego b. r. L. 2174 w sprawie interpelacyj sejmowych i senackich i proszę o ścisłe przestrzeganie go. Uzupełniając zawarte w powyższym okólniku postanowienia zawiadamiam P. P. Ministrów, że w razie skierowania interpelacji przez interpelantów do kilku P. P. Ministrów zdecyduję, który z P. P. Ministrów winien, po porozumieniu z innymi, opracować odpowiedź i o decyzji tej zawiadomię wszystkich zainteresowanych P. P. Ministrów.

Prezes Rady Ministrów
(—) Al. Prystor.

313.

Okólnik Nr. 198

z dnia 14 listopada 1931 r.

(Pers. 8762/1) o wydawaniu zaświadczeń o służbie wojskowej, odbytej w armjach b. państw zaborczych i w Wojsku Polskiem.

Do

P.P, Wojewodów, Komisarza Rządu w Warszawie, Komendanta Głównego Policji Państwowej i Dyrektora Głównego Urzędy Statystycznego.

Funkcjonarjusze państwowi zwracają się często do Powiatowych Komend Uzupełnień o wydanie zaświadczeń o odbytej przez nich służbie wojskowej tak w b. armjach zaborczych, jak i w Wojsku Polskiem.

Zaświadczenia służby, odbytej w armjach państw zaborczych, są przez P. K. U. wydawane w miarę posiadania odnośnych dokumentów personalnych b. armij zaborczych. Natomiast podania o wydanie zaświadczeń o przebiegu służby w Wojsku Polskiem zwracane są z wyjaśnieniem, że zaświadczenia takie nie mogą być wydawane, gdyż przebieg służby w Wojsku Polskiem uwidoczniony jest w książeczkach wojskowych szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia.

Takie wyjaśnienia są przez P. K. U. udzielane ze względu na obowiązujące wojskowe przepisy ewidencyjne, w myśl których żądania odpisów dokumentów ewid. względnie zaświadczeń, wnoszone przez osoby prywatne, winni Powiatowi Komendanci Uzupełnień pozostawiać bez uwzględnienia, a odpisów dokumentów ewidencyjnych udzielać tylko na żądanie interesowanych władz i urzędów dla celów służbowych.

Władze cywilne przeto przy zakładaniu, względnie uzupełnianiu wykazów stanu służby lub kart ewidencyjnych podwładnych funkcjonarjuszów powinny przedewszystkiem wykorzystać wojskowe dowody osobiste, znajdujące się w posiadaniu tychże funkcjonarjuszów i z dowodów tych sporządzać odpowiednie urzędowe wyciągi lub odpisy. A tylko w wy-

padkach, gdy wojskowe dokumenty osobiste danego funkcjonarjusza są niewystarczające, niejasne lub wzbudzające wątpliwość, mogą zwracać się bezpośrednio do właściwej P. K. U. o wydanie urzędowych zaświadczeń, nie żądać zaś od podwładnych funkcjonarjuszów — o ile chodzi o służbę w Wojsku Polskiem — uzyskania i przedstawiania takich zaświadczeń.

314.

Okólnik Nr. 199

z dnia 21 listopada 1931 r.

(AA. 4303/2) w sprawie interpretacji art. 109 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem.

Do

PP. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z zapytaniem jednego z Panów Wojewodów, czy sankcje karne przewidziane w art. 109 rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem mogą znaleźć zastosowanie również wówczas, gdy niewłaściwe zachowanie się ma miejsce podczas wykonywania czynności urzędowych poza siedzibą urzędu, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia co następuje:

Wprawdzie art. 109 r. o. p. a. używa jedynie terminu „urzędu" i nie wymienia żadnych czynności sprawowanych przez władzę „poza urzędem", jednakowoż z zestawienia tego artykułu z zacytowanym w nim artykułem 67 wynika, że ustawodawca pod pojęciem urzędu nie rozumiał wyłącznie „lokalu" a raczej miejsca, w którem w danej chwili odbywa się urzędowanie władzy w sposób widoczny, jawny dla otoczenia. Do powyższych wniosków prowadzi również analiza art. 67 r. o. p. a., — zgodnie bowiem z jego brzmieniem — strony, świadkowie i biegli mogą być za niewłaściwe zachowanie się wydaleni *z miejsca rozprawy lub innych czynności urzędowych,* przyczem może to nastąpić niezależnie od tego, czy wykonywanie czynności urzędowych względnie prowadzenia rozprawy administracyjnej odbywa się w lokalu urzędowym, czy też poza nim.

Wyższą formą „niewłaściwego zachowania się" jest „nieprzystojne zachowanie sią, o którem mowa w art. 109; za to ostatnie grożą nietylko sankcje przymusowe z art. 67, ale również sankcje karne. Art. 109 jest więc dalszem rozwinięciem i uzupełnieniem zasad wypowiedzianych w art. 67 i w łączności z temi ostatniemi winien być interpretowany.

Z powyższego wynika, że karanie w trybie art. 109 r. o. p. a. za niewłaściwe zachowanie się podczas wykonywania przez przestawiciela władzy lub urzędu czynności urzędowych, jak zresztą i za wnoszenie pism utrzymanych w niewłaściwym lub uwłaczających dla władzy tonie, może nastąpić niezależnie od tego, czy podobne wypadki będą mieć miejsce w lokalu władzy lub urzędu czy też poza nimi.

315.

Okólnik Nr. 200

z dnia 23 listopada 1931 r.

(Nr OL. 804/117) w sprawie statutów i szczegółowych podziałów czynności urzędów wojewódzkich.

Do

P.P. Wojewodów (z wyj. śląskiego).

Stosownie do okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 158 z dnia 12 września r. b. przedłożyli wszyscy P. P. Wojewodowie żądane przez Min. Spraw Wewnętrznych materjały — dotyczące zarówno stanu faktycznego organizacji urzędów wojewódzkich, jak i projektów uproszczenia tej organizacji.

I. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zestawiło *tabelarycznie* powyższe wnioski i przesyła P.P. Wojewodom w załączeniu te zestawienia do wglądu.

W rubryce 1 wymienione są nazwy wydziałów istniejących obecnie w poszczególnych urzędach wojewódzkich, względnie projektowanych.

W rubryce 2 podane są nazwy oddziałów, istniejących obecnie w urzędach wojewódzkich, względnie projektowanych.

Rzut oka na powyższe dwie rubryki dowodzi, iż tak w zakresie stanu faktycznego, jak i w zakresie projektów, panuje bardzo duża *rozmaitość* zarówno co do podziału na komórki organizacyjne, jak co do ich zakresu działania, jak wreszcie co do nazwy.

Rubryki 3—18 wskazują, jakie komórki organizacyjne istnieją względnie są projektowane w poszczególnych urzędach wojewódzkich. Ponieważ w myśl okólnika Nr. 158 P.P. Wojewodowie nadesłali Ministerstwu Spraw Wewnętrznych daty dotyczące ilości spraw załatwianych przez poszczególne oddziały w I półroczu 1931 r. przeto odnośne cyfry umieszczono w wykazie Nr. 1. Wskazują one zarazem, jakie oddziały istnieją w poszczególnych urzędach wojewódzkich.

Dwa urzędy wojewódzkie z powodu bezdziennikowego systemu kancelaryjnego nie mogły podać ilości wpływów, wobec czego w wykazie Nr. 1 ilość oddziałów w tych urzędach oznaczono w inny sposób (znakiem v).

Okazuje się, iż w sumie wszystkie urzędy wojewódzkie:

posiadają oddziałów . 421
projektują oddziałów 388

zatem projektują mniej o . . 33 w porównaniu ze stanem obecnym.

O ile chodzi o poszczególne urzędy wojewódzkie, to stan faktyczny oddziałów zawiera

się w liczbie od 21 (woj. pomorskie) do 33 (woj. poznańskie). Przeciętna wynosi 26 oddziałów (421 : 16).

O ile chodzi o stan projektowany, to zawiera się on dla poszczególnych urzędów wojewódzkich w liczbie oddziałów od 15 (poleskie) do 31 (poznańskie). Przeciętna wynosi 24 (388 : 16). Przeciętną tę Ministerstwo Spraw Wewnętrznych musi określić jako *bardzo wysoką*, dodawszy bowiem do tej liczby oddziałów jeszcze 8 — 10 wydziałów, otrzymamy ogółem ponad 30 komórek organizacyjnych w jednym urzędzie.

W zakresie podziału na wydziały:

Wydział ogólny projektowany jest z natury rzeczy we wszystkich urzędach wojewódzkich, gdyż istnienie jego opiera się na ustawie. Natomiast o ile chodzi o podział tego wydziału na oddziały, to dwóch P. P. Wojewodów projektuje podział na dwa tylko oddziały, tworząc jeden wspólny oddział organizacyjno-inspekcyjny.

Wydział Administracyjny jest projektowany oczywiście we wszystkich urzędach wojewódzkich jednak w składzie bardzo różnorodnym. Z załączonego zestawienia wynika aż 26 rozmaitych oddziałów w tym wydziale. Ilość projektowanych oddziałów w wydziale administracyjnym waha się od 2—6.

Wydział Bezpieczeństwa jest projektowany we wszystkich urzędach wojewódzkich z podziałem na 2—4 oddziałów. Podział na oddziały, jak wynika z zestawienia, daje 12 różnych warjantów. W jednym z urzędów wojewódzkich projektuje się włączenie do tego wydziału wszystkich spraw wojskowych, z równoczesnem skasowaniem osobnego wydziału wojskowego, w jednym urzędzie wojewódzkim projektuje się włączenie do tego wydziału spraw wyznaniowych.

Wydział Wojskowy jest projektowany we wszystkich urzędach wojewódzkich z wyjątkiem dwóch, przyczem w jednym projektuje się włączenie spraw wojskowych do wydziału administracyjnego, a w jednym do wydziału bezpieczeństwa. Przeważnie projektują P. P. Wojewodowie wydział wojskowy nie podzielony na żadne oddziały, jeden z P. P. Wojewodów projektuje 3 oddziały.

Wydział Zdrowia Publicznego projektowany jest we wszystkich urzędach wojewódzkich z wyjątkiem trzech, przyczem w jednym urzędzie wojewódzkim projektowane jest złączenie tych spraw ze sprawami samorządowemi, a w dwóch urzędach ze sprawami opieki społecznej.

Wydział Samorządowy projektowany jest we wszystkich urzędach wojewódzkich, przyczem w jednym wypadku w połączeniu z wydziałem Pracy i Opieki Społecznej, w jednym w połączeniu z wydziałem zdrowia, w trzech w połączeniu z oddziałem aprowizacyjnym. Ilość oddziałów w tym wydziale waha się między 1—4, przyczem zestawienie Nr. 2 wykazuje ogółem 14 warjantów różnych oddziałów. W jednym wypadku projektuje się wydział samorządowy bez dalszego podziału na oddziały.

Sprawy aprowizacyjne w trzech wypadkach projektowane są jako oddział w wydziale administracyjnym, w trzech wypadkach jako oddział w wydziale samorządowym.

Sprawy wyznaniowe z wyjątkiem jednego wypadku (w którym miałby wejść do Wydziału Bezpieczeństwa), projektowane są poza tem wszędzie w Wydziale Administracyjnym, bądźto jako odrębny oddział, bądźto tylko jako referat, bądźto w połączeniu ze sprawami sztuki i kultury, bądźto w połączeniu w jednym oddziale ze sprawami stanu cywilnego.

Sprawy sztuki i kultury w 8-iu urzędach wojewódzkich projektowane są jako odrębne oddziały. Poza tem projektowane są jako część składowa oddziału ogólno-administracyjnego i wyznaniowego.

Sprawy z zakresu opieki społecznej i pośrednictwa pracy mają według projektów tworzyć we wszystkich urzędach wojewódzkich osobne wydziały, przyczem liczba oddziałów waha się od 1 — 4. W dwóch urzędach wojewódzkich projektuje się złączenie tych spraw ze sprawami zdrowia publicznego, w jednym urzędzie wojewódzkim ze sprawami samorządowemi.

Wydział Rolnictwa projektowany jest we wszystkich urzędach wojewódzkich, przyczem liczba oddziałów waha się od 1 — 4, zaś ilość wszystkich warjantów wynosi 7.

W jednym wypadku projektowane jest połączenie spraw przemysłowych ze sprawami rolniczemi.

Osobny wydział przemysłowy jest projektowany w 8-miu urzędach wojewódzkich, przyczem w 7-miu wypadkach bez podziału na oddziały.

W 9-ciu urzędach wojewódzkich projektuje się utworzenie oddziałów przemysłowych (pod różnemi nazwami) w obrębie wydziałów administracyjnych.

Osobny wydział weterynarji jest projektowany w 3-ch urzędach wojewódzkich.

Dyrekcja Robót Publicznych jest projektowana oczywiście we wszystkich urzędach wojewódzkich, gdyż istnienie tego wydziału opiera się na ustawie. Ilość projektowanych oddziałów waha się od 2—5, ilość różnych warjantów wynosi 12.

Ogółem, o ile chodzi o najrozmaitsze oddziały i ich nazwy, stan faktyczny wykazuje 76 różnych warjantów, stan projektowany nawet 113. Powyższe cyfry nie wyczerpują zresztą pewnych drobniejszych warjantów, które w zestawieniach pominięto.

II. Przepracowanie tak różnorodnego materjału wymaga dłuższego czasu, gdy się zważy, że dla ostatecznego ustalenia ramowego statutu i szczegółowego podziału czynności urzędów wojewódzkich niezbędne jest uprzednie uzgodnienie odnośnego elaboratu najpierw wewnątrz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych a następnie z wszystkiemi Ministerstwami działów zespolonych.

Zgodnie z zapowiedzią zawartą w okólniku Nr. 158 Ministerstwo Spraw Wewnętrznych projekt wzorowego statutu urzędów wojewódzkich opracowuje i w swoim czasie wyda.

III. Ponieważ w myśl § 37 rozporządzenia ministerjalnego z dnia 13 sierpnia 1931 r. w sprawie organizacji urzędów wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 611) PP. Wojewodowie są obowiązani ogłosić w Dziennikach Wojewódzkich statut organizacyjny i szczegółowy podział czynności z mocą obowiązującą *od dnia 1 stycznia 1932 r.* — przeto do tego czasu w żadnym razie wzorowy statut nie będzie mógł być przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwemi Ministerstwami przygotowany. Dlatego też, celem uczynienia zadość obowiązkowi wynikającemu z § 37 powołanego rozporządzenia *zechcą PP. Wojewodowie w swoim własnym zakresie przygotować i ogłosić statuty organizacyjne kierując się w tym względzie wskazówkami zawartemi w § 39.* W myśl tego § podstawą statutu organizacyjnego winien być *stan istniejący obecnie* w poszczególnych urzędach wojewódzkich. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa narazie utrzymanie tego stanu za najbardziej wskazane, aż do czasu ustalenia i wydania przez Ministerstwo statutu ramowego, chodzi bowiem o to, ażeby organizacja urzędów wojewódzkich nie ulegała ciągłym zmianom. Natomiast, dążąc zgodnie za wskazaniami zawartemi w okólniku Nr. 158 do *uproszczenia* struktury urzędów wojewódzkich, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zgodnie z ustępem 2 § 39 względnie ustępem 2 § 40 pozostawia P. P. Wojewodom do oceny ewentualne uzyskanie od zainteresowanych Ministrów zgody *na skasowanie poszczególnych wydziałów, względnie oddziałów.* Wnioski w tym względzie należycie umotywowane. zechcą P. P. Wojewodowie skierować *bezpośrednio* do właściwych Ministerstw, zawiadamiając o tem równocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

IV. W myśl § 37 powołanego rozporządzenia P. P. Wojewodowie równocześnie ze statutem organizacyjnym urzędu wojewódzkiego mają ogłosić w Dziennikach Wojewódzkich *szczegółowy podział czynności.* Jest tendencją Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ażeby szczegółowy podział czynności był *jednolity we wszystkich urzędach wojewódzkich.* Odchylenia byłyby dopuszczalne tylko ze względu na te różnice w zakresie działania poszczególnych P. P. Wojewodów, które wynikają z odmiennego ustawodawstwa materjalnego.

Przy ustaleniu jednolitego szczegółowego podziału czynności dla wszystkich urzędów wojewódzkich nie stanowi zdaniem Min. Spraw Wewnętrznych żadnej istotnej przeszkody ta okoliczność, że podział poszczególnych urzędów wojewódzkich na wydziały i oddziały, jest rozmaity i pozostanie takim niewątpliwie także i w przyszłości. Szczegółowy podział czynności bowiem zawiera:

a) możliwie wyczerpujące wyliczenie wszelkich możliwych czynności, wynikających z obowiązujących przepisów, a załatwianych w urzędzie wojewódzkim;
b) zgrupowanie tych czynności w grupy jednorodne.

W powyżej nakreślonych ramach szczegółowy podział czynności jest zawsze identyczny dla wszystkich urzędów wojewódzkich z pewnemi odchyleniami, polegającemi na dodaniu lub skreśleniu niektórych punktów tego podziału, w związku z różnicami obowiązujących na terenie poszczególnych województw przepisów prawnych.

Pytanie, który wydział względnie który oddział w urzędzie wojewódzkim ma załatwiać tę lub inną grupę spraw zamieszczonych w szczegółowym podziale czynności urzędu wojewódzkiego, jest kwestją dalszą, kwestją, która nie może w niczem stać na przeszkodzie ustaleniu szczegółowego podziału czynności jako rejestru spraw, będących w kompetencji urzędu wojewódzkiego *jako całości.* Taki czy inny podział urzędu wojewódzkiego na wydziały i oddziały pociąga za sobą tylko takie czy inne zgrupowanie poszczególnych kategoryj spraw, zawartych w szczegółowym podziale czynności, jednak samej istoty szczegółowego podziału czynności w niczem nie narusza, gdyż *istota szczegółowego podziału czynności opiera się na obowiązujących przepisach prawa materjalnego,* które regulują kompetencje wojewody i, w całości swojej jest niezależna od takiego czy innego podziału urzędu wojewódzkiego na komórki organizacyjne.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła P. P. Wojewodom w załączeniu szczegółowy podział czynności urzędu wojewódzkiego. Podział ten został opracowany w drodze kompilacyjnej, na podstawie wszystkich szczegółowych podziałów czynności wszystkich urzędów wojewódzkich. Podział ten jest zatem jak najbardziej wyczerpujący, ponieważ zaś opracowany został w sposób jednolity dla wszystkich urzędów wojewódzkich, przeto zawiera takie punkty, na obszarze poszczególnych województw ze względu na odmienne ustawodawstwo lokalne mogą być nieaktualne, nie jest natomiast wykluczone, iż mimo wszystko okaże się w szczegółowym podziale czynności brak jakiegoś punktu, mającego znaczenie na obszarze tego lub innego województwa ze względu na specjalne warunki lokalne. Załączony szczegółowy wykaz czynności został opracowany tytułem próby i w praktycznem zastosowaniu ulegnie zapewne niektórym zmianom zarówno na żądanie P. P. Wojewodów jak poszczególnych wydziałów Min. Spraw Wewnętrznych jak poszczególnych Ministerstw.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zdecydowało się jednak *zalecić już obecnie P.P. Wojewodom do użytku załączony szczegółowy podział czynności,* ponieważ:

a) podziały czynności niektórych urzędów wojewódzkich pozostawiają wiele do życzenia;

b) między podziałami obowiązującemi obecnie w urzędach wojewódzkich zachodzą nadmierne i niczem nieuzasadnione rozbieżności;

c) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przywiązuje dużą wagę do tego, ażeby szczegółowy podział czynności był w zasadzie identyczny we wszystkich urzędach wojewódzkich;

d) w myśl § 37 powołanego rozporządzenia z 13 sierpnia 1931 r. P. P. Wojewodowie mają obowiązek z dniem 1 stycznia 1932 r. ogłosić w Dziennikach Woj. szczegółowe podziały czynności;

e) te szczegółowe podziały mają być podstawą sporządzenia wykazu akt dla celów kancelaryjnych w związku z nową instrukcją biurową.

V. W myśl tego co poprzednio powiedziano załączony szczegółowy podział czynności nie mówi nic ani o podziale urzędów wojewódzkich na wydziały, ani na oddziały. Szczegółowy podział czynności zamierza jedynie wyliczenie wszystkich *czynności* urzędu wojewódzkiego, usystematyzowane według grup jednorodnych. W myśl tego szczegółowy podział czynności dzieli się na **10 rozdziałów**:

I. Spraw ogólnych
II. „ bezpieczeństwa
III. „ samorządowych
IV. „ administracyjnych
V. „ zdrowia publicznego
VI. „ wojskowych
VII. „ rolnictwa
VIII. „ przemysłowych
IX. „ robót publicznych
X. „ pracy i opieki społecznej.

Powyższe uszeregowanie nie jest przypadkowe, kolejność rozdziałów I—VI odpowiada kolejności odnośnych grup spraw w Min. Spraw Wewnętrznych (patrz statut Min. Spraw Wewnętrznych ogłoszony w Nr. 229 Monitora z 5 października 1931 r. względnie Nr. 18 Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewnętrznych) zaś kolejność rozdziałów VII — X odpowiada stałej kolejności odnośnych resortów przyjętej przez Rząd.

Każdy rozdział stanowi w sobie grupę jednorodną, której racja istnienia wynika bądź z obowiązujących przepisów (Art. 35 Rozp. Prezydenta z 19 stycznia 1928 r.) bądź z natury rzeczy.

Poszczególne rozdziały szczegółowego podziału czynności *dzielą się na mniejsze* **grupy** oznaczone dużemi literami łacińskiemi. I tak np. rozdział „sprawy ogólne" dzieli się na 4 grupy spraw a to:

A. organizacyjną
B. budżetowo-gospodarczą
C. osobową
D. inspekcyjną.

Każda grupa obejmuje pewien zakres spraw jednorodnych pod względem prawnym lub faktycznym.

Poszczególne grupy dzielą się w dalszym ciągu na **mniejsze jednostki** (podgrupy), oznaczone cyframi rzymskiemi (możnaby je nazwać ewentualnie **referatami**). Tak np. w rozdziale „sprawy ogólne" grupa B „spraw budżetowo-gospodarczych" dzieli się na 4 mniejsze jednostki a to:

I. Sprawy budżetowe
II. „ rachunkowe
III. „ gospodarcze.
IV. „ budżetowo - rachunkowe Dyrekcji Robót Publicznych.

Poszczególne podgrupy dzielą się wkońcu na **punkty**, oznaczone cyframi arabskiemi.

Dzięki takiemu stopniowaniu szczegółowy podział czynności jest mimo dużych rozmiarów i mnóstwa szczegółowych punktów — przejrzysty i łatwy w użyciu.

VI. Pierwszą czynnością P. P. Wojewodów po otrzymaniu załączonego szczegółowego podziału czynności będzie:

a) podział ten szczegółowo przejrzeć;

b) skonstatować, czy i które punkty podziału są ze względu na tamtejszy stan prawny nieaktualne. Punktów tych nie należy w podziale całkowicie skreślać, lecz wykropkować z uwagą „nieaktualny";

c) skonstatować, czy i jakie punkty podziału aktualne ze względu na tamtejszy stan prawny, zostały w załączonym projekcie opuszczone względnie przeoczone, takie punkty należy uzupełnić i dopisać *jako nowe punkty na końcu* poszczególnego referatu.

VII. Dalszą czynnością będzie *sporządzenie wykazu akt dla celów kancelaryjnych.* Wykaz akt winien być identyczny z podziałem czynności musi być jednak z natury rzeczy bardziej szczegółowy. W tym celu należy *poszczególne punkty* szczegółowego podziału czynności poddać dalszemu podziałowi dla wykazu akt, dzieląc (w miarę potrzeby) każdy punkt (oznaczony w szczegółowym podziale czynności numerem arabskim) na poszczególne akta, oznaczane literami małego alfabetu łacińskiego.

VIII. Po zrewidowaniu i ustaleniu w ten sposób szczegółowego podziału czynności oraz wykazu akt, należy *przystosować szczegółowy podział czynności i wykaz akt do statutu organizacyjnego* t. j. do podziału urzędu wojewódzkiego na wydziały i oddziały. Czynność ta nie powinna natrafiać na żadne trudności. Poszczególne „rozdziały" szczegółowego podziału będą z reguły pokrywać się z podziałem na wydziały, zaś poszczególne grupy spraw (oznaczone dużemi literami łacińskiemi) będą z reguły pokrywały się z podziałem na oddziały. I tak np.

rozdział „sprawy ogólne" — odpowiada zakresowi działania wydziału ogólnego. Ponieważ wydział ogólny dzieli się na 3 oddziały: 1) organizacyjno-osobowy, 2) budżetowo-gospodarczy i 3) inspektorat — przeto grupa spraw p. t. A. „Sprawy organizacyjne" i grupa p. t. C. „sprawy osobowe" — stanowić będzie szczegółowy podział czynności oddziału pierwszego — grupa „B" oddziału drugiego, grupa „D" oddziału trzeciego.

Jeżeli zawarty w szczegółowym podziale czynności podział rozdziałów na grupy nie da się uzgodnić w powyższy sposób z podziałem urzędu wojewódzkiego na oddziały (co może mieć miejsce zwłaszcza odnośnie do rozdziału „sprawy administracyjne") w takim razie należy *w granicach niezbędnej potrzeby* przejść do porządku nad zawartym w załączniku Nr. 3 podziałem na grupy spraw i sięgnąć do zawartego w tym załączniku dalszego podziału — na referaty (podgrupy) — rozdzielając te referaty między poszczególne oddziały. Jeżeli np. w urzędzie wojewódzkim wydział administracyjny dzieli się na 4 oddziały: 1) ogólno-administracyjny, 2) wyznań religijnych, 3) obywatelstwa i stanu cywilnego, 4) aprowizacyjny w takim razie:

oddział 2) stanowi grupa B szczegółowego podziału czynności,

oddział 4) stanowi grupa D szczegółowego podziału czynności,

oddział 3) stanowi referat (podgrupa) I z grupy A szczegółowego podziału czynności,

oddział 1) stanowią referaty II, III, IV z grupy A oraz cała grupa C.

Jeżeli w urzędzie wojewódzkim nie istnieje ogólny wydział przemysłowy, lecz oddział dla tych spraw w wydziale administracyjnym, w takim razie sprawy, wyszczególnione w rozdziale VIII szczegółowego podziału czynności należy włączyć do rozdziału IV t. j. do Wydziału administracyjnego jako grupę „E—sprawy przemysłowe" (czyli oddział przemysłowy).

Z powyższego wynika, *że przegrupowania w szczegółowym podziale czynności* w zakresie poszczególnych „rozdziałów" oraz poszczególnych „grup" spraw stosownie do układu statutu organizacyjnego urzędu wojewódzkiego są nietylko dopuszczalne, lecz nawet niezbędne.

Natomiast w interesie jednolitości podziału czynności we wszystkich urzędach wojewódzkich, *należy ograniczyć się do powyższych* przegrupowań, o ile są niezbędne, zaś *podział poszczególnych grup na (podgrupy) referaty i referatów na punkty pozostawić w miarę potrzeby bez zmiany* po dokonaniu sprostowań i uzupełnień, o których mowa w ustępie IV niniejszego okólnika.

IX. Co się tyczy *statutu organizacyjnego*, należy mieć na uwadze, że w myśl § 38 rozporządzenia z dnia 13 sierpnia r. b. statut ten:

a) obejmuje podział urzędu wojewódzkiego na wydziały i oddziały;

b) przyczem zakres każdego z nich winien być w sposób ogólny określony.

Pod względem formalnym należy *wzorować się na układzie statutu Ministerstwa* Spraw Wewnętrznych (Dziennik Urzędowy Min. Spraw Wewn. Nr. 18, z 1931 r.).

Pod względem merytorycznym należy, jak poprzednio wspomniano, zastosować się do § 39 i 40 wspomnianego wyżej rozporządzenia t. j. wziąć za podstawę *stan obecny* o ile poszczególni Ministrowie na wniosek P. P. Wojewodów nie zgodzą się na skasowanie poszczególnych wydziałów lub oddziałów.

Wyklucza natomiast Min. Spraw Wewnętrznych całkowicie możliwość jakiegokolwiek rozrostu obecnej organizacji t. j. pomnożenia liczby wydziałów lub oddziałów.

Nazwy wydziałów i oddziałów należy ustalać na podstawie nazw zawartych w ramowym podziale czynności (załącznik Nr. 3). W ten sposób osiągnie się pożądaną jednolitość nomenklatury.

Do czasu dopóki Min. Spraw Wewnętrznych nie przepracuje w swoim zakresie ramowego statutu urzędów wojewódzkich, który pójdzie w każdym razie po linji zmniejszenie ilości komórek organizacyjnych — pozostają narazie nadal wydziały: 1) ogólny, 2) bezpieczeństwa, 3) samorządowy, 4) administracyjny, 5) zdrowia publicznego, 6) wojskowy.

Wydział ogólny dzieli się na oddziały:

a) organizacyjny,

b) budżetowo-gospodarczy,

c) inspektorat.

W tym względzie zresztą Ministerstwo Spraw Wewnętrznych powołuje się na okólnik Nr. 133 z dnia 24 lipca 1930 (Zbiór Zarządzeń str. 938) i Nr. 45 z dnia 25 marca 1931 (Dziennik Urzędowy Nr. 3 poz. 85).

Sprawy wyznaniowe, jak to Ministerstwo Spraw Wewnętrznych niejednokrotnie PP. Wojewodom komunikowało, winny być załatwiane w wydziale administracyjnym.

W zakresie podziału *Wydziału Bezpieczeństwa* na oddziały, należy utrzymać narazie stan obecny.

Sprawy *sztuki i kultury* należą do Wydziału administracyjnego.

Tam, gdzie istnieją osobne *Wydziały Weterynaryjne*, upoważniam P. P. Wojewodów do wystąpienia z wnioskiem do P. Ministra Rolnictwa o skasowanie tych Wydziałów i włączenie tych spraw do Wydziałów Rolnictwa.

Co do uproszczeń struktury urzędów wojewódzkich w zakresie spraw robót publicznych pracy i opieki społecznej, rolnictwa oraz przemysłowo-handlowych pozostawiam P. P. Wojewodom ewentualne uzyskanie odpowiedniej zgody od właściwych P. P. Ministrów zgodnie z § 39 i 40 rozporządzenia z 13 sierpnia 1931 r.

X. Zechcą P.P. Wojewodowie bezzwłocznie przystąpić do prac nad statutem organizacyjnym i szczegółowym podziałem czynności urzędu wojewódzkiego, opierając się na wska-

zówkach zawartych w niniejszym okólniku oraz załączniku Nr. 3.

Statuty i podziały czynności winny być *ogłoszone najpóźniej 1 stycznia 1932 r.*

Niezależnie od tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prowadzić będzie oczywiście dalszą pracę nad wzorowym statutem oraz szczegółowym podziałem czynności urzędów wojewódzkich. W tym celu zechcą P. P. Wojewodowie nie wstrzymując sprawy przygotowania i ogłoszenia statutu i podziału czynności urzędu wojewódzkiego, korzystając jednak ze spostrzeżeń, jakie się P. P. Wojewodom przy tych pracach nasuną, ustosunkować się krytycznie do załączników Nr. 1, 2, 3 i w terminie do dnia *1 lutego 1932 r.* nadesłać Min. Spraw Wewnętrznych swoje uwagi i konkretne wnioski w sprawie przyszłego ramowego statutu oraz szczegółowego podziału czynności ze szczególnem uwzględnieniem sprawy *zmniejszenia ilości komórek* organizacyjnych w urzędzie wojewódzkim jako też ustalenia jednego *wspólnego podziału czynności* ewentualnie także *wykazu akt* dla wszystkich urzędów wojewódzkich [1]).

316.

Okólnik Nr. 201

z dnia 19 listopada 1931 r.

(SF. 989/22) o egzekwowaniu należności Państwowego Funduszu Drogowego.

Do

P. P. Wojewodów (z wyj. P. Wojewody Śląskiego).

Według wiadomości, posiadanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, dotychczasowe wykonywanie przez związki komunalne czynności wymiaru i poboru opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego w myśl ustawy z dn. 3 lutego 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 81) pozostawia bardzo wiele do życzenia; w szczególności czynności te wykonywane są przeważnie niedbale, z błędami i z wielkiem opóźnieniem. Ponadto niektóre związki komunalne wyegzekwowanych z powyższego tytułu należności nie wpłacają natychmiast do P. K. O., lecz przetrzymują je u siebie, a nawet zużywają na własne potrzeby.

Zechcą PP. Wojewodowie zarządom związków komunalnych na podległym Panom obszarze zwrócić uwagę na niedopuszczalność powyższego stanu rzeczy i na jego ujemne skutki dla państwowej administracji drogowej, opartej głównie na wpływach z opłat Państwowego Funduszu Drogowego, oraz uczynić kierowników tych zarządów osobiście odpowiedzialnymi za należyte wykonywanie czynności, związanych z wymiarem i poborem opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego, jak również za terminowe przekazywanie do P. K. O. wyegzekwowanych z tego tytułu należności.

Zarazem zechcą PP. Wojewodowie wydać zarządzenia, aby inspektorzy samorządowi przy sposobności lustracyj gospodarki związków komunalnych zwracali pilną uwagę na sposób i terminowość wykonywania omawianych obowiązków przez zarządy związków komunalnych, jak również—aby władze nadzorcze nad związkami komunalnemi ze spostrzeżeń inspektorów oraz z poczynionych w tym względzie przy innych sposobnościach spostrzeżeń wyciągały jak najdalej idące konsekwencje.

317.

Okólnik Nr. 204

z dnia 23 listopada 1931 r.

(OB. 5024/2) o urzędowych międzymiastowych rozmowach telefonicznych.

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach.

Na podstawie zebranych przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów danych statystycznych ustalono, iż 75% wszystkich rozmów państwowych zgłaszane jest i wykonywane w godzinach najsilniejszego ruchu, t. j. między godziną 10 a 14.

To też w godzinach silnego ruchu rozmowy państwowe z racji swego pierwszeństwa wywierają zdecydowany wpływ na przedłużenie czasu oczekiwania na przeprowadzenie rozmów pilnych prywatnych za potrójną opłatą. Tak długie oczekiwanie na połączenie powoduje, że poważna ilość prywatnych rozmów pilnych w godzinach silnego ruchu zostaje przez abonentów skreślona, przez co Zarząd Poczt i Telegrafów narażony jest nietylko na poważne straty w dochodach, lecz i na ustawiczne narzekania publiczności, szczególniej sfer przemysłowo-handlowych, na trudności w uzyskaniu połączeń telefonicznych w godzinach silnego ruchu.

W związku z powyższem zgodnie z okólnikiem Prezydjum Rady Ministrów z dnia 2 XI. 1931 r. Nr. 11522/31 (kolejny Nr. 76) zarządzam dla zmniejszenia ilości rozmów międzymiastowych co następuje:

1) ustalenie w każdym urzędzie jak najmniejszej ilości aparatów, w których rozmowy międzymiastowe mogą być prowadzone;

2) wprowadzenie kontroli rozmów międzymiastowych, a przedewszystkiem pilnych, przyczem poza P. P. Wojewodami (Komisarzem Rządu) Wicewojewodami (zast. Komisarza Rządu) naczelnikami wydziałów, starostami—rozmowy wszystkich podwładnych urzędników winny odbywać się jedynie za uzyskaniem uprzedniej aprobaty bezpośrednio przełożonego naczelnika wydziału (starosty);

[1]) Uwaga: Załączników nie przedrukowano.

3) obostrzenie przy korzystaniu z telefonów międzymiastowych i przerzucenie spraw mniej pilnych, a załatwianych dotychczas tą drogą, na porozumienie się w drodze telegraficznej;

4) opracowywanie w miarę możności treści rozmowy przed jej rozpoczęciem dla skrócenia czasu jej trwania i lakoniczne formułowanie tekstów przy nadawaniu telefonogramów;

5) wykorzystywanie godzin najmniejszego ruchu t. j. do godz 10 i od godz. 14 dla przeprowadzenia wszystkich potrzebnych rozmów zwyczajnych;

6) deklarowanie rozmów prywatnych prowadzonych z telefonów biurowych już przy zamawianiu jako „prywatnych".

Równocześnie przypominam, że w myśl zarządzenia Ministerstwa z dnia 19 maja 1930 r. Nr. OB. 3949 (Zbiór Zarządzeń Min. Spr. Wewn. t. II str. 1108-9 punkt 8):

1) korzystanie z telefonicznych rozmów międzymiastowych dopuszczalne jest tylko w wypadkach nagłych i wyjątkowych;

2) niedopuszczalne zaś są polecenia o odwrotne telefoniczne odpowiedzi i sprawozdania (w komunikacji międzymiastowej) poza wyjątkowemi niecierpiącemi zwłoki wypadkami.

318.

Okólnik Nr. 203

z dnia 24 listopada 1931 r.

(AP. 4184/5) w sprawie poszukiwania osób o niewiadomem miejscu pobytu za pośrednictwem władz administracji ogólnej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

I. Zdarzają się wypadki, że wymierzonej w postępowaniu karno-administracyjnem kary nie można wykonać z powodu zmiany przez skazanego miejsca zamieszkania i niemożności ustalenia miejsca jego pobytu.

W związku z powyższem doszło do wiadomości Ministerstwa, że niektórzy P. P. Wojewodowie zwracają się w tych wypadkach, na wniosek odnośnych starostów, do wszystkich wojewódzkich władz administracji ogólnej z prośbą o zarządzenie poszukiwań ukaranego.

Powyższy sposób poszukiwania na obszarze całego Państwa osoby ukaranej często nawet niewielką stosunkowo grzywną lub aresztem, jako zbyt kosztowny i pozostający w sprzeczności z zasadą ekonomji czasu i pracy oraz względami celowości, winien być zaniechany. Postępowanie takie jest tem bardziej niewskazane i zbędne, że w bardzo wielu wypadkach wyjazd skazanego nie jest powodowany bynajmniej chęcią uchylenia się od odcierpienia kary, ani nie następuje na stałe, lecz ma miejsce z powodów przejściowych (nprz. wyjazd na roboty sezonowe, w sprawach rodzinnych, osobistych i t. p.) i skazany powraca po pewnym czasie do poprzedniego miejsca zamieszkania.

Wobec tego Ministerstwo uważa za wskazane uregulowanie kwestji tych poszukiwań w sposób następujący:

W wypadku, gdy nie można ustalić miejsca pobytu skazanego i okoliczności sprawy nie nasuwają uzasadnionego przypuszczenia co do miejsca pobytu danej osoby, postępowanie należy na pewien okres czasu (2—5 miesięcy) zawiesić. Po upływie tego terminu sprawę należy wznowić i zbadać, czy skazany na miejsce swego ostatniego ewent. poprzedniego zamieszkania nie powrócił, lub czy w międzyczasie nie zaszły okoliczności, pozwalające ustalić, gdzie się znajduje. Ponieważ przedawnienie wykonania kary następuje dopiero po upływie 24 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia lub nakazu karnego władzy administracyjnej, można procedurę określoną powyżej, po upływie kilku miesięcy, powtarzać. Z upływem 24 miesięcy sprawa zostanie umorzona w myśl ust. trzeciego art. 58 rozp. o postępowaniu karno-administracyjnem.

W wypadkach w y j ą t k o w y c h, gdy ze względów ważnych zależałoby władzy na odnalezieniu skazanego z uwagi nprz. na rodzaj wykroczenia, lub gdy władza ma dostateczne powody do przypuszczenia, iż ukarany w ważniejszych sprawach pragnie świadomie się uchylić od kary,—może być zarządzone poszukiwanie na obszarze całego Państwa w sposób dotychczas praktykowany.

II. Drugą kategorję spraw stanowią poszukiwania na skutek podań wnoszonych przez osoby prywatne. Są to bądź prośby: a) o poszukiwanie członków rodzin, krewnych, osób obcych, które opuściły dom interesowanego i popełniły przytem pewne przestępstwa (przywłaszczenie, kradzież i t. p.); b) poszukiwania zaginionych na skutek przypuszczalnie popełnionego przez osobę trzecią przestępstwa; c) bądź poszukiwania osób, w stosunku do których interesowany ma pewne roszczenia cywilno-prawne, poszukiwania spadkobierców i t. p.

W tych wypadkach należy ograniczyć się tylko do pouczenia interesowanego, że poszukiwań tych władze administracji ogólnej nie przeprowadzają i że w danym razie petent winien nprz. zwrócić się do odnośnych władz i organów powołanych do ścigania przestępstw, na właściwą drogę sądową i t. d.

III. Trzecią kategorję stanowią poszukiwania członków rodzin, którzy opuścili dom rodzinny (np. poszukiwanie zaginionych dzieci), ważny zaś interes petenta przemawia za zarządzeniem poszukiwania. W tym wypadku poszukiwanie może być zarządzone pod warunkiem, że podanie będzie należycie umotywowane oraz, że będzie zawierało możliwie dokładne dane co do osoby poszukiwanej.

IV. Wreszcie czwartą kategorję stanowią poszukiwania zarządzane przez Centralne Urzędy Państwowe i władze sądowe, jak nprz. poszukiwania osób na skutek pism Przedstawicielstw Państw Obcych i t. p.

Poszukiwania te winny być przeprowadzone w sposób dotychczas praktykowany.

W końcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę na postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16.III 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309), rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 16.X 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 653) i instrukcję z dn. 27.XI 1930 r. (Monitor Polski Nr. 291).

Należyte przestrzeganie przez odnośne władze i organy wykonawcze przepisów cytowanych rozporządzeń i instrukcji w znacznym stopniu przyczyni się do ułatwienia przeprowadzania poszukiwań, gdyż sprawy te są ściśle ze sobą związane.

319.

Okólnik Nr. 204

z dnia 5 grudnia 1931 r.

(SF. 6872/1) o gospodarce finansowej związków komunalnych oraz ustalaniu i zatwierdzaniu preliminarzy budżetowych związków komunalnych na r. 1932/3.

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem p. wojewody śląskiego).

W związku z prowadzonemi obecnie pracami nad ustaleniem preliminarzy budżetowych związków komunalnych na r. 1932/3 w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu udzielam związkom komunalnym i podległym władzom nadzorczym nad samorządem następujących wskazówek co do zasad ustalania i zatwierdzania zamierzeń budżetowych oraz gospodarowania finansowego związków komunalnych:

1. Jako maksymalną granicę zwyczajnych wydatków i dochodów budżetowych związków komunalnych na r. 1932/3 należy przyjąć 70% sum preliminowanych na r. 1930/31.

Powyższa granica ustalona została na podstawie obliczenia opartego na spółczynniku zmniejszenia się dochodów państwowych.

2. Obniżenie wydatków związków komunalnych do powyższych granic byłoby wystarczające, gdyby związki komunalne nie miały zobowiązań krótkoterminowych, wymagających szybkiej regulacji, jako to: weksli, nieopłaconych asygnat, rachunków dostawców i pożyczek krótkoterminowych, a niezależnie od tego zwrotu sum obcych, nielegalnie zużytych na potrzeby związku komunalnego. Aczkolwiek w zamknięciach rachunkowych zobowiązania te w wielu wypadkach znajdują pokrycie w zaległościach czynnych, to jednak, jak dowodzi praktyka lat ostatnich, pokrycie to tylko częściowo stanowi realną pozycję i w najlepszym razie—z powodu spadku dochodu społecznego i zubożenia ludności—będzie mogło być w ciągu roku budżetowego zrealizowane w 15%. Dlatego też, zapowiadając w najbliższej przyszłości zmianę obowiązujących przepisów budżetowych i rachunkowych w kierunku wyeliminowania zaległości czynnych z budżetu i aktywów majątkowych, uważam za konieczne zarezerwowanie w preliminarzach budżetowych na r. 1932/3 odpowiednich kredytów na częściowe przynajmniej pokrycie niedoborów budżetowych, które niewątpliwie na skutek powyższego wyeliminowania zaległości czynnych, ujawnią się w zamknięciach budżetowo-rachunkowych na dzień 1 kwietnia 1932 r.

Ponieważ jednak sprawa regulacji zobowiązań krótkoterminowych związków komunalnych jest nader pilną, zatem związki komunalne winny opracować i łącznie z preliminarzem budżetowym przedstawić władzom nadzorczym całkowity wykaz zobowiązań i nieuregulowanych należności wraz z planem ich spłaty. W planie tym należy ustalić, jaka część zobowiązań będzie mogła być prolongowana na lata następne, względnie skonwertowana na pożyczki długoterminowe, pozostała zaś część winna być uregulowana w roku budżetowym 1932/3 z sumy przewidzianej na pokrycie niedoboru budżetowego za lata ubiegłe, ustalonej z uwzględnieniem osiągnięcia poza wpływami bieżącemi 15% zaległości czynnych z lat ubiegłych.

Do pilnych spłat należy między innemi zaliczyć:

a) spłatę zaległych kosztów leczenia, na konieczność uregulowania których zwróciłem uwagę w piśmie okólnem z dnia 28 kwietnia 1930 r. Nr. SS. 241/1 (Zb. Zarz. str. 652) i z dnia 3 czerwca 1931 r. Nr. 3029/1;

b) spłatę należności, powstałych z jakichkolwiek bądź tytułów (czynsze dzierżawne, wykonane roboty w warsztatach kolejowych i t. p.) wobec kolei, nieterminowe regulowanie których było przyczyną zaprzestania udzielania związkom komunalnym kredytów przewozowych, co w szczególności spowodowało poważne niedogodności w gospodarce drogowej powiatowych związków komunalnych.

Dalej jako zasadnicze warunki uzdrowienia gospodarki komunalnej uważam nienaruszalność sum obcych, a w związku z tem ścisłe przestrzeganie terminowej regulacji kwot pobranych na rzecz Skarbu Państwa i osób prawa publicznego, zaprzestanie przyjmowania poręki względnie żyrowania weksli oraz dokonywania poza przedsiębiorstwami komunalnemi zakupów na kredyt i wystawiania weksli.

W piśmie okólnem Nr. SF. 6774/1 z dnia 10 października 1929 r. (Zb. Zarz. str. 1136) zwróciłem uwagę na niedopuszczalność przetrzymywania sum należnych Skarbowi Państwa

uprzedzając, iż przeciwko opieszałym związkom komunalnym może być zastosowane wstrzymanie wypłaty odpowiedniej części udziału w podatkach państwowych lub należnych dodatków do podatków państwowych (art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 12 maja 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 292 i § 10 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1926 r., Dz. U. R. P. Nr. 12 z r. 1927, poz. 95). Również zwróciłem uwagę w piśmie okólnem z dnia 20 maja 1930 r. Nr. SG. 520/1 (Zb. Zarz. str. 1522) i w piśmie okólnem Nr. SG. 520/14 z dnia 23.XI 1931 r. na nieterminową wpłatę i tworzenie się zaległości z tytułu pobranej składki ubezpieczeniowej. Ponieważ związki komunalne w dalszym ciągu nie wpłacają terminowo pobranych kwot do kas skarbowych i Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i dopuszczają do tworzenia się znacznych zaległości, zachodzi konieczność ponowienia przez władze nadzorcze zarządzeń w kierunku bezwarunkowego przestrzegania terminów, o ile chodzi o należności bieżące i wywarcie nacisku na jak najszybsze wyrównanie zaległości z okresów ubiegłych. Specjalnej kontroli inspektorów samorządowych (gminnych i wojewódzkich) należy poddać terminową wpłatę pobranych na rzecz Skarbu Państwa kwot z tytułu państwowych podatków od nieruchomości, placów niezabudowanych i podatku od lokali oraz składek ubezpieczeniowych. W wypadkach przetrzymywania sum obcych i obracania tych sum na potrzeby własne związków komunalnych, co stoi narówni z przywłaszczeniem cudzej własności, należy członków zarządu odnośnych związków komunalnych bezwzględnie pociągać do odpowiedzialności dyscyplinarnej, wzgl. nawet karno-sądowej.

Również władze nadzorcze winny roztoczyć kontrolę nad wystawianiem i żyrowaniem przez związki komunalne weksli. przyjmowaniem poręki oraz dokonywaniem zakupów na kredyt i oddziaływać na związki komunalne w kierunku ograniczenia do minimum dokonywania tego rodzaju operacyj finansowych. Zwracam wreszcie uwagę na niedopuszczalność zatrzymywania w kasach związków komunalnych funduszy emerytalnych pracowników komunalnych.

3. Dalsza kompresja wydatków związków komunalnych winna być przeprowadzona przedewszystkiem w drodze zastosowania w pełnej mierze wskazań oszczędnościowych, zawartych w zarządzeniach okólnych z dnia 17 kwietnia 1930 r. Nr. SF. 480/3 (Zb. Zarz. str. 112), z dnia 18 listopada 1930 r. Nr. 204/SF. 480/9 (Zb. Zarz. str. 1708) i z dnia 1 lipca 1931 r. Nr. 116/SF. 5780/11 (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 8 str. 314). W szczególności zwracam uwagę na zaniechanie, względnie na bardzo znaczne ograniczenie działalności inwestycyjnej związków komunalnych. Jeżeli chodzi o inwestycje nowe, wzgl. będące uzupełnieniem inwestycyj dokonanych, to z reguły winny być one zaniechane, wyjątek stanowiłyby jednak inwestycje podejmowane w związku z zatrudnieniem znaczniejszej liczby bezrobotnych, jednak i to tylko wówczas, gdy związki komunalne będą miały niewątpliwie zapewnione całkowite pokrycie bądź w drodze osiągnięcia płynnej nadwyżki wpływów nad wydatkami, bądź definitywnego przydzielenia odpowiednich kredytów przez instytucje państwowe w formie pożyczek lub subwencyj. W każdym razie przed rozpoczęciem jakiejkolwiek inwestycji winna być uzyskana zgoda władzy nadzorczej, zatwierdzającej budżet danego związku komunalnego. Wykańczanie inwestycyj rozpoczętych lub będących dalszem przedłużeniem dokonanych inwestycyj (drogi, sieć wodociągowa, kanalizacyjna i t. p.) może następować jedynie w razie uzyskania odpowiedniego pokrycia, a to w formie specjalnych opłat (drogowych z art. 174 ustawy budowlanej i t. p.), nadwyżki wpływów nad wydatkami, zapewnienia pożyczki i wreszcie wpływów z podatku inwestycyjnego.

Z pośród wydatków zwyczajnych z reguły nie należy preliminować wydatków na nowe zakupy i remont. Rzecz prosta, nie dotyczyłoby to tych wypadków, gdy remont będzie konieczny ze względu na bezpieczeństwo lub ze względu na uchronienie się od strat niepowetowanych.

4. Wydatki związków komunalnych na świadczenia socjalne (składki na Kasę Chorych, Z. U. P. U. i t. p.) winny być preliminowane jedynie w tych rozmiarach, w jakich pracodawca ustawowo jest obowiązany do ponoszenia tego rodzaju wydatków. W szczególności, jeżeli chodzi o składkę na Kasę Chorych, to aczkolwiek okólnik Nr. 89 z dnia 4 czerwca 1930 r. (Zb. Zarz. str. 495) dopuszcza w zasadzie zwalnianie pracowników od opłacania części przypadających na nich składek, to jednak z uwagi na sytuację finansową związków komunalnych, związki te z tego uprawnienia korzystać nie powinny.

Statuty o zaopatrzeniu emerytalnem pracowników komunalnych wprowadzone na podstawie okólnika Nr. 148/SS. 2823/9 z dnia 18 lipca 1929 r. (Zb. Zarz. str. 1383) winny być znowelizowene w kierunku dostosowania opłat emerytalnych pracowników komunalnych do wysokości przyjętej w administracji państwowej (5% od poborów służbowych). O ile świadczenia zapewnione przez poszczególne związki komunalne swym pracownikom w miejscowych statutach służbowych przewyższają świadczenia obowiązkowe, przewidziane we właściwych ustawach, winny takie związki komunalne przeprowadzić drogą odpowiednich uchwał swych organów, zmianę statutów służbowych. Z pracownikami zaś, których obowiązek służbowy jest oparty na indywidualnych umowach, winny być zawarte nowe umowy uzgodnione ze zmienionemi statutami służbowemi.

5. W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 28.IX 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 544) utworzenie przewidzianego w § 3 tegoż rozporządzenia zarządu drogowego stanowi warunek sprawowania przez odnośne powiatowe związki komunalne administracji dróg państwowych

w dziedzinie technicznej i ekonomicznej, co umożliwia zespolenie administracji dróg państwowych i samorządowych. Dotychczasowa natomiast praktyka wykazała, że w szeregu powiatów zespolenie to nie dało pożądanych rezultatów, a przeciwnie przyczyniło się do zbędnego wzrostu wydatków personalnych przez zatrudnienie obok inżyniera mianowanego przez Ministra Robót Publicznych i inżyniera, względnie innych pracowników samorządowych, oraz wypłacanie im wysokich dodatków komunalnych. Praktyki takiej należy bezwzględnie zaniechać, ograniczając zarówno liczbę personelu, jak i wysokość dodatków komunalnych. Poza tem zechcą P. P. Wojewodowie, o ile nie stają temu na przeszkodzie specjalne względy, wezwać powiatowe związki komunalne, które wymienionych zarządów nie utworzyły, do powzięcia uchwał o utworzeniu takich zarządów. Jednocześnie zaznaczam, iż wszelkie wydatki i dochody zarządów drogowych, nie wyłączając wydatków na drogi państwowe i dochodów na ten cel przeznaczonych, winny być stosownie do § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 433) objęte budżetem związku komunalnego, przyczem wydatki i dochody państwowej administracji drogowej należy zamieszczać w osobnych paragrafach.

6. Należy dążyć do zwiększenia rentowności przedsiębiorstw komunalnych w szczególności w drodze zmniejszenia kosztów zarządu przedsiębiorstwa (liczby i pensji personelu) oraz dostosowania płac robotników zatrudnionych w przedsiębiorstwie do płac robotników zatrudnionych w działach administracji ogólnej. Przedsiębiorstwa komunalne deficytowe i nie mające charakteru użyteczności publicznej powinny być bądź zupełnie zlikwidowane, bądź przynajmniej eksploatacja ich powinna być przerwana do czasu poprawy konjunktury gospodarczej przy jednoczesnej odprawie całego personelu.

7. W wypadkach, gdy wymienione w poprzednich punktach środki kompresji wydatków nie mogły doprowadzić do zrównoważenia budżetów, związki komunalne winny zastosować dalsze zmniejszenie wydatków personalnych. Dla osiągnięcia tego celu istniałyby dwie drogi: zmniejszenie ilości zatrudnionych przez związki komunalne pracowników względnie obniżenie ich poborów. Ze względu na stan rynku pracy uważam jednak za bardziej wskazane szukanie równowagi budżetowej w wypadkach konieczności w drodze zmniejszenia bądź cofnięcia uchwałą organu stanowiącego 15-%go, względnie 25%-go dodatku komunalnego, przewidzianego § 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1073). W związku z tem *uchylam* okólnik *Nr. 71*/SS. 3269/2 z dnia 27 kwietnia 1931 r. w sprawie wypłacania pracownikom komunalnym dodatku komunalnego.

8. W uzupełnieniu okólnika Nr. 120/SF. 5330/2 z dnia 5 czerwca 1929 r. (Zb. Zarz. str. 1134), w którym uprzedziłem, że uchwały o poborze podatku inwestycyjnego zatwierdzane będą jedynie w wypadkach wyjątkowych, każdorazowo uzasadnionych i zbadanych przez wojewódzką władzę nadzorczą, oznajmiam, iż nie będę zatwierdzał uchwał związków komunalnych o poborze podatku inwestycyjnego na pokrycie wydatków na inwestycję dokonaną już w ubiegłych okresach budżetowych, lub na pokrycie annuitetu od pożyczek długoterminowych (annuitet jest wydatkiem zwyczajnym). Wyjątkowo mogą być zatwierdzane uchwały o wprowadzeniu podatku inwestycyjnego jedynie wówczas: 1) kiedy wskutek wykonania inwestycyj powstały poważne zaległości bierne lub zobowiązania krótkoterminowe, które nie mogą być pokryte z normalnych dochodów budżetowych i gdy nie jest możliwe osiągnięcie ulg w spłacaniu tych zobowiązań w drodze porozumienia z wierzycielami, 2) kiedy inwestycje dokonane zostały z pożyczki Ulenowskiej. Nadmieniam również, iż w okresie kryzysu gospodarczego nie uważam za właściwe pobieranie podatku inwestycyjnego z zamiarem rozpoczęcia inwestycyj po paru latach, gdy zebrane na ten cel wpływy okażą się niewystarczające.

9. Przypominam polecenie moje, wyrażone w punkcie 9 okólnika Nr. 23 z dnia 21 lutego 1930 r. (Zb. Zarz. str. 313) i w punkcie 9 okólnika Nr. 204 z dnia 18 listopada 1930 r. (Zb. Zarz. str. 1710) powstrzymania się ze strony władzy nadzorczej od wysuwania pod adresem związków komunalnych zaleceń, których wykonanie zwiększyćby mogło wydatki związków komunalnych, wzgl. nakazów spełniania ustawowych zadań w tych wszystkich wypadkach, w których spełnianie tych zadań zostało uzależnione od uznania właściwej władzy nadzorczej.

10. Zwracam uwagę na obowiązek związków komunalnych terminowego przedkładania preliminarzy budżetowych władzom nadzorczym do zatwierdzenia. Zatwierdzanie budżetów gminnych przez wydziały powiatowe winno być zakończone przed ostatecznem ustaleniem budżetu powiatowego związku komunalnego.

11. W związku z dochodzącemi do mnie ze strony związków komunalnych narzekaniami na wydawanie przez władze nadzorcze decyzyj, zastrzegających wprowadzenie zmian do budżetów związków komunalnych, bez wysłuchania przedstawicieli tych związków, przypominam, iż zgodnie ze wskazówkami okólników Nr. 48 z dnia 25 lutego 1927 r. (Zb. Zarz. str. 1342), Nr. 23 z dnia 21 lutego 1930 r. (Zb. Zarz. str. 313) i Nr. 204 z dnia 18 listopada 1930 r. (Zb. Zarz. str. 1708) tego rodzaju decyzje winny być wydawane po wysłuchaniu przedstawiciela, wzgl. przedstawicieli zainteresowanego związku komunalnego co do zastrzeżeń, jakie wywołują zamierzenia budżetowe. Jednocześnie zauważam, iż władze nadzorcze są uprawnione do czynienia zastrzeżenia w decyzji zatwierdzającej budżet związku komunalnego, obniżenia strony wydatkowej budżetu o sumę deficytu w stosunku do ustalonych dochodów, przyczem prze-

prowadzenie redukcyj poszczególnych kredytów pozostawić należy związkowi komunalnemu, natomiast jednak nie uważam za dopuszczalne zastrzeganie obniżenia poszczególnych kredytów budżetowych o pewne kwoty ryczałtowe bez przytoczenia uzasadnienia.

Powyższe wskazówki i wyjaśnienia zechcą P. P. Wojewodowie podać do wiadomości organom współdziałającym przy wykonywaniu nadzoru nad samorządem i podległym sobie władzom nadzorczym oraz zarządom związków komunalnych i dopilnować ich wykonania względnie stosowania się do nich.

VII.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

320.

Pismo Nr. Wojsk. 1608/1

z dnia 14 listopada 1931 r.

o dowodach tożsamości koni, zabitych w cyrkach na pokarm dla zwierząt cyrkowych.

Do

PP. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Doszło do wiadomości Min. Spr. Wewn., że właściciele cyrków (wędrownych) skupują na jarmarkach i po wsiach konie na pokarm dla zwierząt cyrkowych, nie zgłaszając nabycia, jak również zabicia tych koni, a dowody tożsamości zatrzymują u siebie wbrew przepisom § 25 pkt. 2 rozporządzenia Min. Spr. Wojsk. i Min. Spr. Wewn. z dn. 23 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 425).

W związku z powyższem oraz celem zapobieżenia nadużyciom z posiadanemi przez nich dowodami tażsamości koni zabitych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę (P. Komisarza Rządu) o wydanie zarządzeń, zmierzających do przestrzegania przez właścicieli cyrków odnośnych przepisów o obowiązku meldowania i zwracania dowodów tożsamości koni zabitych, oraz o roztoczenie nad cyrkami w tym kierunku stałej kontroli.

321.

Pismo Nr. AP. 4827 2

z dnia 12 listopada 1931 r.

w sprawie podpisywania paszportów.

Do

Panów Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Często zdarzają się wypadki, że książeczki paszportowe — po ich wydaniu — nie są podpisane (na str. 3) przez ich posiadacza. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że brak podpisu właściciela książeczki paszportowej stanowi o jej istotnej wadliwości, a nadto może stać się przyczyną nieudzielenia wizy przez konsulaty państw obcych.

W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przypomina, że w myśl §§ 7 i 12 ust. 4 obowiązującej dotychczas instrukcji w sprawie paszportów z dnia 16.IV.1921 Nr. BB. 490 (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1020, poz. 2) książeczki paszportowe przed wydaniem ich winny być uprzednio przez stronę własnoręcznie podpisane. Szczególną w tym wypadku należy zwrócić uwagę na wydawane paszporty emigrantom.

Ministerstwo Spraw Wewnętrnych prosi Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o wydanie w powyższej sprawie stosownych zarządzeń.

322.

Pismo Nr. Apr. 182/11.

z dnia 15 listopada 1931 r.

o racjonalizacji sprawozdawczości w zakresie cen artykułów pierwszej potrzeby.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Przy opracowywaniu sprawozdań o cenach artykułów pierwszej potrzeby nadesłanych przez Panów Wojewodów za miesiąc październik b. r. w wykonaniu okólnika Nr. 172 nasunęło się Ministerstwu Spraw Wewnętrznych szereg uwag dotyczących zarówno ich strony technicznej jak i merytorycznej.

Jeżeli chodzi o stronę techniczną, to jakkolwiek Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie przykłada do niej zbyt wielkiej wagi, jednako-

woż dążąc do ułatwienia pracy przy korzystaniu z materjałów nadesłanych przez Panów Wojewodów (Pana Komisarza Rządu) zaleca się przestrzeganie kolejności artykułów według załączonego do okólnika Nr. 172 wzoru.

Opinje zaś Panów Starostów co do rozwoju cen, jak również podaży i popytu zboża i kartofli winne być umieszczane bądźto w rubryce „uwagi", bądźto pod sprawozdaniem z każdego powiatu.

Jeśli chodzi o stronę merytoryczną omawianych sprawozdań, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że:

a) przy cenie mięsa tak wieprzowego jak i wołowego, chodzi o cenę mięsa przeciętnego gatunku z dokładką do 20% kości względnie wyrąbanego razem z przybliżoną ilością kości (jak np. w województwie poznańskiem, gdzie się kości nie dokłada);

b) ceny słoniny winne dotyczyć tylko słoniny solonej;

c) ceny zaś szmalcu — szmalcu białego;

d) przy cenie kiełbasy, która jest produktem na terenie Państwa niejednolitym, należy podawać ceny kiełbasy wyprodukowanej z mięsa z grubsza mielonego, a gatunku przeciętnego;

e) przy cenie boczku wędzonego surowego chodzi tylko o cenę boczku wędzonego niegotowanego;

f) przy cenie szynki wreszcie chodzi o cenę szynki gotowanej i krajanej;

Poza tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Panów Wojewodów (Pana Komisarza Rządu) o podawanie do wiadomości Ministerstwa przy tych sprawozdaniach przeciętnych cen żywca, a to: trzody chlewnej słoninowej i mięsnej oraz bydła o wadze powyżej 300 kg. i poniżej 300 kg. z trzeciego tygodnia sprawozdawczego w mieście wojewódzkiem — lub innego miasta na terenie województwa, gdzie targi na żywiec są większe aniżeli w mieście wojewódzkiem.

Wreszcie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że mimo zwrócenia uwagi przez Pana Ministra na dokładność i puktualność w przedkładaniu sprawozdań o cenach — nie ze wszystkich urzędów wojewódzkich otrzymano te sprawozdania w porę, a nawet musiano w kilku wypadkach nadesłanie ich telefonicznie ponaglać.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi przeto Panów Wojewodów (Pana Komisarza Rządu) o przedstawianie tych sprawozdań w nakazanym terminie, t. j. najpóźniej *do końca każdego miesiąca*, ponieważ na podstawie tych materjałów Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Samodzielny Wydział Aprowizacyjny sporządza sprawozdanie i wykresy o ruchu cen dla Pana Prezesa Rady Ministrów.

323.

Pismo Nr. Wojsk. 1636/2.

z dnia 20 listopada 1931 r.

o szkole Handlowej Stowarzyszenia Kupców Polskich w Częstochowie — odroczenie sł. wojsk.

Do

PP. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadomiło, że Szkoła Handlowa Stowarzyszenia Kupców Polskich w Częstochowie została w bieżącym roku szkolnym rozszerżona pod względem programu i okresu nauczania przez dodanie klasy handlowej specjalnej (4-ej), oraz że będzie umieszczona w najbliższym wykazie szkół, których uczniowie korzystają z odroczeń sł. wojsk.

Wobec powyższego Min. Spr. Wewn. wyjaśnia już obecnie przed wydrukowaniem tego wykazu w Dz. U. R. P. należy uczniom ostatniej klasy tej szkoły udzielać odroczenia sł. wojsk. zgodnie z przepisami art. 61, p. 1) ust. o powsz. ob. wojsk.

324.

Pismo Nr. OL. 1167/5

z dnia 21 listopada 1931 r.

o informowaniu prasy specjalnej (fachowej) o zarządzeniach w sprawach ewidencji i kontroli ruchu ludności (§ 170 Regul. Min. Spr. Wewn.).

Do

P. P. Dyrektorów Departamentów I—V, Naczelników Wydziałów, Szefa Biura Personalnego i Urzędników (wszystkich) w Ministerstwie Spraw Wewnętrznycb

Zarządzenie z dn. 17.XI.1928 r. Nr. OL. 1167/2/28, zamieszczone jako załącznik Nr. 23 do § 170 Regulaminu Min. Spraw Wewn., uzupełniam w ten sposób, iż okólniki i inne zarządzenia jawne natury ogólnej (pisma okólne) w sprawach ewidencji i kontroli ruchu ludności mają być przesyłane również wymienionym niżej wydawnictwom.

W związku z tem należy w załączniku Nr. 23 na str. 98 Regulaminu pod lit. „C" wprowadzić na końcu co następuje:

„7) Samorząd, Warszawa, pl. Napoleona 7.

8) Samorząd Miejski, Warszawa, Mazowiecka 7.

9) Głos Gminy Wiejskiej, Warszawa, Sosnowa 1.

10) Gmina, Warszawa, Kopernika 30.

11) Pracownik Samorządowy, Żórawia 27."

Wykonanie niniejszego poruczam Wydziałowi AC w porozumieniu z wydziałem PP.

325.

Pismo Nr. Wojsk. 1615/1
z dnia 21 listopada 1931 r.
o przechowywaniu kart indywidualnych z Komisyj poborowych dodatkowych oraz w drodze delegacji.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W związku z zapytaniem jednego z Panów Wojewodów o wskazanie, w jakiem starostwie mają być przechowywane karty indywidualne z poboru w drodze delegacji, czy w tem które spowodowało badanie poborowego w drodze delegacji, czy też w tem, które dokonało badania go w komisji poborowej, Min. Spraw Wewn. wyjaśnia.

Przepisy § 180 rozporządzenia wykonawczego podają tylko ogólnie, że karty indywidualne przechowuje w archiwum *właściwa* powiatowa władza administracji ogólnej. Jednakże z zestawienia tego paragrafu z przepisami ustępu ostatniego § 162 powołanego rozporządzenia, należy uznać, że tą *właściwą* władzą dla kart indywidualnych z poboru w drodze delegacji jest ta władza, w której listach poborowych dany poborowy figuruje oraz która sporządziła i przesłała władzy delegowanej wyciągi z listy poborowej i zażądała zbadania poborowego w drodze delegacji.

Przemawiają za tem także i względy konieczności utrzymania na należytym poziomie aktualności kart indywidualnych dla statystyki poborowej.

Powyższe wyjaśnienie dotyczy również kart indywidualnych z komisyj poborowych dodatkowych.

326.

Pismo Nr. OB. 5024/2
z dnia 23 listopada 1923 r.
o urzędowych międzymiastowych rozmowach telefonicznych.

Do

PP. Dyrektorów Departamentów, Szefa Biura Personalnego, Naczelników Samodzielnych Wydziałów Wojsk. i Apr. oraz Naczelników Wydziałów.

Na podstawie zebranych przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów danych statystycznych ustalono, że 75% wszystkich rozmów państwowych zgłaszane jest i wykonywane w godzinach najsilniejszego ruchu, t. j. między godz. 10-ą—14-ą.

To też w godzinach silnego ruchu rozmowy państwowe, z racji swego pierwszeństwa wywierają zdecydowany wpływ na przedłużenie czasu oczekiwania na przeprowadzenie rozmów pilnych prywatnych za potrójną opłatą. Tak długie oczekiwanie na połączenie powoduje, że poważna ilość prywatnych rozmów pilnych w godzinach silnego ruchu zostaje przez abonentów skreślona, przez co Zarząd Poczt i Telegrafów narażony jest nietylko na poważne straty w dochodach, lecz i na ustawiczne narzekania publiczności, szczególniej sfer przemysłowo-handlowych, na trudności w uzyskaniu połączeń telefonicznych w godzinach silnego ruchu.

W związku z powyższem zgodnie z okólnikiem Prezydjum Rady Ministrów z dnia 2.XI. 1931 r. Nr. 11522/31 (kolejny Nr. 76) dla zmniejszenia ilości rozmów międzymiastowych zarządzam co następuje:

1) ustalenie jak najmniejszej ilości telefonów uprawnionych do łączeń międzymiastowych. Ustalenie to zlecam PP. Dyrektorom Departamentów, przyczem ustalony wykaz tych aparatów dla danego departamentu należy przesłać Wydziałowi OB do dnia 1 grudnia r. b. Analogiczne wykazy ustalą i prześlą PP. Naczelnicy Samodzielnych Wydziałów;

2) ścisłe przestrzeganie wprowadzonej na podstawie zarządzenia z 25 sierpnia 1926 r. Nr. OB. 1718/26 kontroli rozmów międzymiastowych, przyczem zabraniam kategorycznie przeprowadzania rozmów międzymiastowych przez PP. urzędników bez uzyskania uprzedniego upoważnienia PP. Naczelników Wydziałów.

3) obostrzenie przy korzystaniu z telefonów międzymiastowych i przerzucenie spraw mniej pilnych, a załatwianych dotychczas tą drogą, na porozumienie się w drodze telegraficznej;

4) opracowywanie w miarę możności treści rozmowy przed jej rozpoczęciem dla skrócenia czasu jej trwania i lakoniczne formułowanie tekstów przy nadawaniu telefonogramów;

5) wykorzystywanie godzin najmniejszego ruchu, t. j. do godz. 10 i od godz. 14 dla przeprowadzenia wszystkich potrzebnych rozmów zwyczajnych;

6) deklarowanie rozmów prywatnych prowadzonych z telefonów biurowych już przy zamawianiu jako „prywatnych".

Przedostatni ustęp wymienionego powyżej zarządzenia anuluję.

Równocześnie przypominam, że w myśl zarządzenia Ministerstwa z dnia 19 maja 1930 r. Nr. OB. 3949 (Zbiór Zarządzeń Min. Spr. Wewn. t. II str. 1108—9 punkt 8):

1) korzystanie z telefonicznych rozmów międzymiastowych dopuszczalne jest tylko w wypadkach nagłych i wyjątkowych;

2) niedopuszczalne zaś są polecenia o odwrotne telefoniczne odpowiedzi i sprawozdania (w komunikacji międzymiastowej) poza wyjątkowemi niecierpiącemi zwłoki wypadkami.

327.

Pismo Nr. SG. 520/14

z dnia 23 listopada 1931 r.

o inkasowaniu składek ogniowych na rzecz P. Z. U. W.

Do P. P. Wojewodów (z wyj. P. Wojewody w Toruniu, Poznaniu i Katowicach).

W myśl art. 32 p. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27.V 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410) urzędy gminne (magistraty) obowiązane są w terminie dwutygodniowym wnosić do kas skarbowych pobrane od ubezpieczonych składki za przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia.

Według posiadanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wiadomości — w praktyce wiele magistratów i urzędów gminnych nie wywiązuje się należycie z powyższego obowiązku, zatrzymując zainkasowane składki przez dłuższy czas i obracając je na pokrycie własnych potrzeb budżetowych, albo też na budowę dróg, mostów i t. p. inwestycje.

Już w reskrypcie swym z dn. 20.V 1930 r. Nr. SG. 520/1 (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 1522, p. 10) Ministersrwo Spraw Wewnętrznych zwróciło uwagę, iż tego rodzaju—zasadniczo niedopuszczalny—stan rzeczy uniemożliwia prawidłową gospodarkę P. Z. U. W. i utrudnia mu wysoce należyte spełnianie obowiązków w zakresie wypłaty odszkodowań, co zwłaszcza w okresie kryzysu gospodarczego dotkliwie daje się odczuwać mieszkańcom tychże gmin dotkniętych klęską pożaru.

Następnie w okólniku z dn. 25.VI b. r. Nr. 67, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ogólnie zaznaczyło, że sumy, pobierane przez związki komunalne na rzecz innych osób i instytucyj prawa publicznego, są—w stosunku do dochodów tychże związków — sumami obcemi, dysponowanie zatem takiemi sumami na potrzeby związku komunalnego stoi narówni z przywłaszczeniem cudzej własności, za co członkowie zarządu związku komunalnego mogą być pociągnięci do odpowiedzialności.

Wymienione reskrypty Min. Spraw Wewnętrznych nie odniosły jednak widocznie żadnego skutku, skoro — jak świeżo o tem donosi Ministerstwu P. Z. U. W. — zaległości gmin w stosunku do P. Z. U. W. z tytułu ściągniętych, a Zakładowi nieprzekazanych, składek nietylko nie zmalały, lecz przeciwnie wzrosły.

Winę takiego stanu rzeczy ponoszą w dużej mierze również władze nadzorcze, które bądź nie nadzorują należycie gmin w tym względzie, bądź też nie wyciągają żadnych konsekwencyj ze stwierdzonych faktów przetrzymywania przez gminy i zużywania na własne potrzeby składek, zainkasowanych na rzecz P. Z. U. W. Ministerstwu znany jest tylko jeden wypadek należytego ustosunkowania się władzy nadzorczej do tego zagadnienia, kiedy mianowicie wójt jednej z gmin wiejskich, który — wbrew upomnieniom władzy nadzorczej — zużył znaczniejsze sumy obce na potrzeby gminy, zawieszony został w czynnościach, pociągnięty do odpowiedzialności karno-sądowej i ukarany dwumiesięcznym aresztem.

Celem uregulowania omawianej sprawy zarządzam, co następuje:

1) Władze nadzorcze rozciągną baczny nadzór nad zarządami gmin wiejskich i miejskich, aby inkasowane przez nie bieżące składki ogniowe przekazywane były do kas skarbowych w terminach, określonych w p. 4 art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27.V 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 410). Sposobność ku temu dać powinny przedewszystkiem lustracje gospodarki gmin, dokonywane przez władze nadzorcze; inspektorzy samorządu gminnego powinni pilnie śledzić, czy gminy nie zużywają na własne wydatki sum, inkasowanych na rzecz P. Z. U. W. (jak zresztą i na rzecz innych osób oraz instytucyj prawa publicznego). W wypadkach stwierdzenia tego rodzaju faktu władze nadzorcze powinny przedewszystkiem wydać odpowiednie zarządzenia w kierunku zwrotu przez gminę przywłaszczonych sum obcych, a niezależnie od tego kierowników zarządów gminnych pociągać do odpowiedzialności dyscyplinarnej, ewentualnie nawet karno-sądowej. Nie może przytem dla zarządów gminnych stanowić żadnego usprawiedliwienia okoliczność, iż gminy w dobie obecnego kryzysu gospodarczego — znajdują się w ciężkiej sytuacji finansowej, a to przedewszystkiem dlatego, że trudności finansowe gminy tego rodzaju postępowaniu nie odbierają cechy bezprawia i podważania zasad praworządności, poza tem także i tego względu, że kryzys gospodarczy w równym stopniu dotyka te osoby i instytucje prawa publicznego, na których rzecz gmina inkasuje należności, że zatem niewypłacanie tym instytucjom ich należności dezorganizuje ich gospodarkę.

2) Niemniej muszą władze nadzorcze wywrzeć nacisk na gminy, ażeby w możliwie krótkim czasie zwróciły P. Z. U. W. te należności z tytułu zainkasowanych składek ogniowych, których termin wniesienia do kas skarbowych już upłynął, a które do tych kas wniesione nie zostały. Licząc się z faktem, że natychmiastowy zwrot tych należności dla tych gmin, które je zużyły już na własne potrzeby, byłby czasem fizyczną niemożliwością, w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu zezwalam Panu Wojewodzie na rozkładanie tego rodzaju zaległości z przed 1 października r. b. na raty, przyczem jednakże zastrzegam, iż użytek z tego zezwolenia może być czyniony tylko w wyjątkowych wypadkach, a okres ratalnej spłaty zaległości nie może być w żadnym wypadku dłuższy niż dwuletni.

Zechce Pan Wojewoda w myśl powyższego wydać dalsze zarządzenia i dopilnować, ażeby zarządzenia te doprowadziły istotnie do unormowania sprawy niniejszej.

Nadto zechce Pan Wojewoda wydać zarządzenia w kierunku usprawnienia akcji gmin w zakresie poboru i ściągania składek ogniowych, akcja ta bowiem — wedle doniesień P. Z. U. W. odbywa się nader opieszale.

Wobec niniejszego reskryptu nieaktualnym staje się reskrypt z dn. 20.V.1930 r. Nr. SG. 520/1 (Zb. Zarz. Min. Spraw. Wewn. str. 1522, p.10).

328.

Pismo Nr. Wojsk. 1684/1

z dnia 23 listopada 1931 r.

w sprawie przepisów § 151 rozp. wykon. do ustawy o powsz. obow. wojsk.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Wobec możliwości niedość dokładnego przestrzegania przez niektóre urzędy państwowe, czy też gminne (magistraty) przepisów § 135 rozporządzenia wykonawczego doustawy o powsz. obow. wojsk. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Panów Wojewodów o przypomnienie właściwym władzom a w szczególności magistratom większych miast, że w stosunku do mężczyzn, którzy przekroczyli 21 rok życia i:

a) ubiegają się o zezwolenie na uprawianie przemysłu lub handlu,
b) ubiegają się o dowód osobisty, książeczkę robotniczą lub służbową,
c) zgłaszają zmianę miejsca zamieszkania lub pobytu,
d) starają się o posadę w służbie publicznej — obowiązani są przekonać się, czy i w jaki sposób dany mężczyzna, wypełnił wszystkie powinności wynikające z ustawy o pow. ob. wojsk.

W razie stwierdzenia, że dana osoba powinnościom tym nie uczyniła zadość, władze mają obowiązek, zakomunikowania o tem właściwej władzy administracji ogólnej, z podaniem adresu tych osób, jeśli im jest znany.

329.

Pismo Nr. Wojsk. 1697/1

z dnia 25 listopada 1931 r.

o Miejskiem gimnazjum Koedukacyjnem w Międzychodzie (woj. poznańskie) — odroczenie służby wojskowej.

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zawiadomiło, że w miejskim gimnazjum koedukacyjnem w Międzychodzie (woj. poznańskie) została uruchomiona z początkiem roku szkolnego 1031/32 klasa VIII i gimnazjum to posiada obecnie prawa gimnazjum państwowego.

Wobec powyższego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że należy uczniom VIII klasy tego gimnazjum udzielać odroczenia sł wojsk. zgodnie z przepisami art. 61 p. 1 ust. o powsz. obow. wojsk.

330.

Pismo Nr. Wojsk. 1641/1

z dnia 25 listopada 1931 r.

o odsyłaniu poborowych na ekspertyzę do szpitali.

Do P. P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W myśl § 200 rozp. wykonawczego do ust. o powsz. obow. wojsk., przewodniczący komisyj poborowych zarządzają odesłanie poborowych do właściwych szpitali wojskowych na ekspertyzę lekarską w wypadkach określonych w §§ 195, 196 i 197 ustęp 1 powołanego rozporządzenia.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważyło, że niektórzy przewodniczący kom. pob. rozumieją postanowienie § 200 w ten sposób, że odsyłanie poborowych do szpitali ma się odbywać przy użyciu eskorty policyjnej.

Interpretacja taka jest niewłaściwą, a eskortowanie poborowych wykracza poza ramy rozporządzenia wykonawczego, które w powołanym już § 200 ustaliło sposób wysyłania poborowych. bez konieczności policyjnego eskortowania ich.

Wobec powyższego należy w zasadzie zaniechać używania eskorty policyjnej poborowych na ekspertyzę do szpitali wojskowyh jako zbędnej.

Eskorta ta zatem może być stosowaną tylko w wypadkach koniecznych t. j., gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie dopuszczenia się przez danego poborowego nadużyć lub ucieczki.

Koszta eskorty policyjnej w takich wypadkach pokrywać należy z kredytu rozporządzalnego na koszta poboru wojskowego.

331.

Pismo Nr. Wojsk. 398/2

z dnia 30 listopada 1931 r.

o interwencji w wypadkach zakłócenia spokoju przez poborowych.

P. P. Wojewodom, P. Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy i P. Komendantowi Gł. P. P.

do wiadomości w związku z pismem okólnem Nr. Wojsk. 398/1 z dn. 13 kwietnia 1931 r.

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
Biuro
Ogólno-Organizacyjne
Nr. 1450-11/Org.
Warszawa,
dnia 25 listopada 1931 r.

Dowódca Okręgu Korpusu Nr. I w miejscu.

Na L. 41956/Bezp. z dnia 4.VIII. b. r.

Pan I. Wiceminister polecił wyjaśnić, że interwencja w wypadkach zakłócenia spokoju publicznego przez poborowych podczas przejazdu do formacji należy wyłącznie do cywilnych organów bezpieczeństwa i władz kolejowych. Postępowanie w tych sprawach zostało unormowane okólnikiem Min. Spraw Wewn. Nr. Wojsk. 398/1 z dnia 13 IV.1931 r., odpis którego załączam.

Uważając jednak za wskazane udzielenie władzom policyjnym i kolejowym pomocy wojskowej, Pan I. Wiceminister zarządza, aby w wypadkach, gdy władze kolejowe zwrócą się do

komendantów garnizonów, ci ostatni delegowali na stację, do pociągów organa żandarmerji celem współpracy z policją w przeprowadzeniu śledztwa i ustalenia winnych ekscesów w pociągach.

332.

Pismo Nr. Pers. 710/8

z dnia 11 grudnia 1931 r.

o zaliczenie służby wojskowej do wysługi emerytalnej (sprostowanie Zbioru Zarządzeń M. S. Wewn.)

Do P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy, Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach i Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznania i Toruniu.

Do okólnika Nr. 159 z dn. 5.IX.1928 r.

W „Zbiorze Zarządzeń Ministerstwa Spraw Wewnętrznych“ z r. 1930 na stronie 263, poz. 30 — w ustępie pierwszym okólnika Nr. 159 opuszczono omyłkowo pod lit. a) punkt trzeci w brzmieniu.

„3) *w marynarce wojennej — 4 lata*“, co się niniejszem prostuje.

333.

Pismo Nr. OL. 4936/2

z dnia 12 grudnia 1931 r.

o organizacji referatów bezpieczeństwa w starostwach.

Do P. P. Wojewodów (prócz śląskiego) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Na zapytanie jednego z P. P. Wojewodów, czy wskazanem jest połączenie spraw politycznych i bezpieczeństwa oraz porządku publicznego w samodzielną jednostkę, jaką byłby referat bezpieczeństwa i powierzenie jej wykwalifikowanemu referentowi, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, że połączenie takie nietylko jest wskazane, lecz nawet obowiązującemi przepisami nakazane.

W myśl bowiem pktu 3 § 8 rozp. z dnia 30.VI.1930 r. o orgranizacji starostw (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 464) referat *bezpieczeństwa* powinno oprócz spraw bezpieczeństwa i politycznych *obejmować* w miarę możności — również i sprawy *porządku publicznego.*

O możności tej rozstrzygają warunki miejscowe, jak stan liczebny i przygotowanie personelu, zakres czynności starostwa, obowiązujące ustawodawstwo i t. p. Ocena zaś tych warunków należy do P. P. Wojewodów (ust. 1 § 8 cyt. rozporz. o organizacji starostw).

W kwestji zaś przydziału personelu do załatwienia tych spraw w referacie bezp. — poruszonej również przez wspomnianego P. Wojewodę — Ministerstwo zaznacza, iż na podstawie § 9 rozp. o org. starostw w kwestji tej decyduje starosta, przyczem może łączyć — w zależności od rodzaju spraw i przygotowania fachowego urzędników kilka referatów w ręku jednego urzędnika, lub też jeden referat rozdzielić między kilku urzędników.

VIII.
Nowe książki i czasopisma.

334.

A. Zalecone do użytku.

„Kodeks Postępowania Karnego“ z przepisami wprowadzającemi, o postępowaniu doraźnem, wykonawczemi i związkowemi oraz orzecznictwem Sądu Najwyższega ze czas 1.VII.29. — 1.VII.31. w opracowaniu Stanisława Czerwińskiego, Prokuratora Sądu Najwyższego i Mieczysława Przyjemskiogo, aplikanta adwokackiego.

Ukazał się Kodeks Postępowania Karnego uzupełniony orzecznictwem Sądu Najwyższego, komentujący poszczególne artykuły postępowania. Orzecznictwo uzupełniane będzie suplementami wydawanemi co roku. Książka ta może być szczególnie pożyteczna dla Bibljotek administracyjnych, które dotąd innego Kodeksu Postępowania Karnego nie nabyły.

Książkę tę zaleca się do użytku wojewódzkich i powiatowych władz administracji ogólnej.

Książkę można nabywać w księgarniach lub u wydawców: Warszawa, Bednarska Nr. 6, M. Przyjemski, conto P. K. O. 14794.

335.

„Postępowanie przymusowe w administracji“ Jan Kościołek (z uwzględnieniem egzekucjj skarbowej i sądowej).

Ukazał się podręcznik z zakresu postępowania przymusowego w administracji, opracowany przez Jana Kościołka, inspektora starostw w województwie Wołyńskiem. Podręcznik ten opiera się na wykładach wygłoszonych przez autora podczas kursu pracowników samorządowych w Łucku. Podręcznik jest przeznaczony przedewszystkiem do pracowników samorządowych. Podręcznik zawiera tekst odnośnych przepisów, oraz ramowe wzory pism egzekucyjnych najczęściej używanych.

Książkę tę zaleca się do użytku państwowych i samorządowych władz administracji ogólnej.

Książkę można nabywać w Łucku, Urząd Wojewódzki — Jan Kościołek, po zł. 4 za egz.

336.

B. Interesujące administrację spraw wewnętrznych.

„Wierna Służba“ wspomnienia uczestniczek walk o niepodległość 1910 — 1915“ pod Redakcją Al. Piłsudskiej, M. Rychterówny, W. Pełczyńskiej, M. Dąbrowskiej“.

„Wierna Służba“ zawiera zbiór osobistych wspomnień uczestniczek walk o Niepodległość z okresu 1910 — 1915. Ujęte w ramy historji stanowi cenny przyczynek do historji walk o Niepodległość. Jest wydana pod naczelną redakcją p. Al. Piłsudskiej.

Książka ta może zainteresować urzędy administracji spraw wewnętrznych.

Książkę można nabywać w Wojskowym Instytucie Naukowo-Wydawniczem, Warszawa, Sztab Główny.

337.

„Służba Ojczyźnie" wspomnienia uczestniczek walk o niepodległość z okresu 1915-18."

„Służba Ojczyźnie„ — zawiera zbiór osobistych wspomnień uczestników walk o niepodległość z okresu 1915—1918. Książka ta stanowi cenny przyczynek do historji walk polskich w czasie wojny światowej. Jest wydana pod naczelną redakcją Al. Piłsudskiej.

Książka ta może zainteresować urzędy administracji spraw wewnętrznych.

Książkę można nabywać w Wojskowym Instytucie Naukowo-Wydawniczem, Warszawa, Sztab Główny.

IX.

RUCH SŁUŻBOWY

w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

w czasie od 1 do 31 października 1931 r.

A) W Głównym Urzędzie Statystycznym:

Zwolniony ze służby:

pozostający w stanie nieczynnym naczelnik wydziału V st. sł. Balukiewicz Brunon—z dniem 21.X 31 r. na podstawie art. 56 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

Przeniesiony w stan spoczynku:

pozostający w stanie nieczynnym asesor VII st. sł. Poniatowski Wacław z dniem 10.X 31 r.

B) W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Mianowani:

docent Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie Dr. Szymanowicz Józef — do odwołania ordynatorem VII st. sł. w Państwowym Szpitalu Św. Łazarza w Krakowie—dnia 14 X 31 r.

prow. asystent VIII st. sł. w Państwowej Szkole Położnych we Lwowie Dr. Garbień Albin — ponownie mianowany prow. asystentem VIII st. sł. w dotychczasowem miejscu służbowem na przeciąg 2-ch lat—dnia 6.X 31 r.

Przeniesiony w stan nieczynny:

księgowy VIII st. sł. w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Busku-Zdroju Limonienko Włodzimierz—z dniem 31.X 31 r.

Przeniesony w stan spoczynku:

księgowy VII st. sł. w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Busku-Zdroju Żelichowski Michał—z dniem 31.X 31 r.

D) We Władzach Wojewódzkich:

Mianowani:

w Urzędzie wojewódzkim stanisławowskim:

prow. naczelnik wydziału VI st. sł. Dyńko Tadeusz — naczelnikiem wydziału w dotychczasowym VI st. sł. dnia 5.X 31 r.

w Urzędzie wojewódzkim wileńskim:

kpt. W. P. Modliński Stefan — do odwołania radcą wojewódzkim VI st. sł. dnia 28.X 31 r.

w Komisarjacie Rządu w Warszawie

asesor VII st. sł. Burkhard Jan—referendarzem w dotychczasowym VII st. sł. dnia 24.X 31 r.

Przeniesiony:

prow. referendarz VII st. sł. Szacherski Zygmunt—z Urzędu wojewódzkiego w Warszawie do Komisarjatu Rządu w Gdyni — dnia 17.X 31 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

naczelnik rachuby VII st. sł. w Urzędzie wojewódzkim poznańskim w stanie nieczynnym Bocian Władysław—z dniem 22.X 31 r.

naczelnik wydziału V st. sł. w Urzędzie wojewódzkim łódzkim Dr. Klug Stanisław—dnia 21.X 31 r.

naczelnik wydziału V st. sł. w Urzędzie wojewódzkim poleskim w stanie nieczynnym Ziegler Leon—dnia 24.X 31 r.

radca wojewódzki VI st. sł. w Urzędzie wojewódzkim śląskim w Katowicach Dr. Duda Józef—dnia 28 X 31 r.

referendarz VII st. sł w Urzędzie wojewódzkim wileńskim Dr. Sumorok Jan na własną prośbę z dniem 31.X 31 r.

D) We władzach powiatowych:

Mianowani:

prow. starosta powiatowy VI st. sł. w Wilejce Neugebauer Jerzy — starostą powiatowym wilejskim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 5.X 31 r.

prow. starosta powiatowy VI st. sł. w Warszawie Wardejn-Zagórski Tadeusz—starostą powiatowym warszawskim w dotychczasowym VI st. sł. dnia 21.X 31 r.

prow. starosta powiatowy VII st. sł. w Brzesku Dr. Döllinger Zygmunt starostą powiatowym brzeskim w dotychczasowym VII st. sł. dnia 24 X 31 r.

podkomisarz P. P. Gadejski Ryszard — asesorem VIII st. sł. w starostwie powiatowem brasławskiem dnia 27.X 31 r.

Olszewski Mirosław—prow. referendarzem VII st. sł. w starostwie powiatowem dubieńskiem—dnia 31.X 31 r.

Przeniesiony:

referendarz VII st. sł. Olejarczyk Franciszek — ze starostwa powiatowego lubelskiego do starostwa grodzkiego lubelskiego z czasowem poruczeniem kierownictwa tego starostwa—dnia 24.X 31 r.

Zwolniony ze służby:

prow. lekarz powiatowy VII st. sł. w starostwie powiatowem chojnickiem Dr. Sochaniewicz Władysław—z dniem 31.X 31 r.

Przeniesieni w stan spoczynku;

lekarz powiatowy VI st. sł. w starostwie powiatowem brodnickiem Dr. Karwat Marjan — z dniem 31.X 31 r.

lekarz powiatowy VII st. sł. w starostwie powiatowem czortkowskiem Dr. Baczyński Józef—z dniem 31.X 31 r.

Zmarli:

starosta powiatowy VII st. sł. w Rudkach Wałecki Ludwik — dnia 14.X 31 r.

Drukarnia Policyjna, Warszawa Długa 38.